

Raport o stanie Gminy NOWA SÓL - MIASTO za 2018

Gmina Nowa Sól – Miasto
ul. M. J. Piłsudskiego 12
67-100 Nowa Sól
www.nowasol.pl

Spis treści:

1.	Słowo wstępu.....	3
2.	Ogólna charakterystyka gminy.....	3
3.	Finanse gminy.....	4
4.	Wykaz spółek komunalnych i jednostek organizacyjnych gminy	8
5.	Działalność inwestycyjna.....	9
6.	Planowanie przestrzenne.....	24
7.	Gospodarka mieszkaniowa i komunalna.....	24
8.	Transport.....	28
9.	Kultura i sport, w tym działalność jednostek:	
	9.1.Nowosolski Domu Kultury.....	30
	9.2.Miejska Biblioteka Publiczna	32
	9.3.Muzeum Miejskie	37
	9.4.Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.....	38
10.	Pomoc społeczna.....	40
11.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	50
12.	Przestępczość i bezpieczeństwo w gminie.....	53
13.	Oświata i edukacja.....	56
14.	Ochrona środowiska.....	60
15.	Promocja miasta i turystyka.....	65
16.	Działalność administracyjna.....	65

1. Słowo wstępu

Raport o stanie gminy to dokument, do którego przygotowania zobowiązany jest organ wykonawczy gminy, na podstawie Ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych, na podstawie art. 28 aa Ustawy o samorządzie gminnym.

Przedkładany raport jest prezentacją działań zrealizowanych przez władze samorządowe w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia roku 2018, w formie **zestawienia najważniejszych danych**, które potwierdzają realizację lokalnych strategii, programów i uchwał, oraz obowiązków wynikających z poszczególnych ustaw. Raport ten został przygotowany na podstawie konkretnych danych i wyników jednorocznych. W raporcie nie oceniamy ani nie komentujemy, jego celem jest rzetelne i kompleksowe poinformowanie o podjętych inicjatywach i *continuum* realizowanych przedsięwzięć, zarówno tych wieloletnich, jak i jednorocznych. Intencją raportu jest przedstawienie faktów w czytelny i przejrzysty sposób, bowiem jego celem jest przedstawienie również bieżącej działalności organu jako administracji publicznej.

Zakres działania gminy jest bardzo szeroki i obejmuje zadania od edukacji, opieki, poprzez inwestycje, gospodarkę mieszkaniową, ochronę środowiska, aż po kulturę, sport i rekreację – wskazuje na wszystkie aspekty działań samorządu, które przekładają się na jakość życia mieszkańców. Pozwala poglądowo zobrazować progres miasta, zarówno przez właściwie realizację bieżących i stałych zadań, jak i wszystkie inicjatywy wynikające z planów strategicznych i wieloletnich.

2. Ogólna charakterystyka gminy

2.1. Lokalizacja:

Gmina Nowa Sól - Miasto położona jest w południowo-wschodniej części województwa lubuskiego. Miasto zajmuje powierzchnię 22 km², co stanowi prawie 3% powierzchni powiatu nowosolskiego. Nowa Sól jest trzecim co do wielkości miastem w województwie lubuskim, położenie miasta w regionie jest korzystne. Wpływ na to ma bliskość granicy z Niemcami oraz przebiegające przez Nowa Sól szlaki transportowe (drogowe, kolejowe oraz wodne).

2.2. Mieszkańcy gminy

W okresie od początku do końca 2018 r. liczba mieszkanki i mieszkańców zmniejszyła się o **380** osób, przez co na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła **37 059** osób, w tym **19 592** kobiet i **17 467** mężczyzn. W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkanki w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat) wynosiła **3 067** kobiet, a liczba mieszkańców – **3 268** mężczyzn,
- liczba osób w wieku produkcyjnym wynosiła **10 034** kobiet (18-59 lat), i **11 246** mężczyzn (18-64)
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym wynosiła **6 491** kobiet (60 lat i więcej) i **2 953** mężczyzn (65 i więcej)

W 2018 r. liczba dzieci urodzonych i zameldowanych na terenie Gminy Nowa Sól-Miasto wyniosła **309** dzieci , w tym **145** dziewczynek i **164** chłopców.

Liczba osób zmarłych w 2018r. z terenu gminy to **460**, w tym **238** mężczyzn i **222** kobiety.

3. Finanse gminy

Budżet Gminy Nowa Sól - Miasto na 2018 rok został przyjęty przez Radę Miejską w Nowej Soli Uchwałą Nr LV/454/17 w dniu 28 grudnia 2017 roku i zakładał:

- **dochody** w wysokości 203.897.535,00 zł, w tym:
 - dochody bieżące w wysokości 141.329.609,00 zł,
 - dochody majątkowe w wysokości 62.567.926,00 zł,
- **wydatki** w wysokości 210.498.773,00 zł, a w tym:
 - wydatki bieżące w wysokości 137.521.664,00 zł,
 - wydatki majątkowe w wysokości 72.977.109,00 zł.
- deficyt budżetu w wysokości 6.601.238,00 zł, który miał zostać pokryty przychodami z zaciągniętych kredytów.

Ustalono przychody budżetu w wysokości 13.773.930 zł.

Planowane rozchody budżetu wyniosły 7.172.692,00 zł.

Zmiany w budżecie w trakcie omawianego roku wprowadzone zostały czternastoma uchwałami Rady Miejskiej w Nowej Soli oraz dwudziestoma dziewięcioma zarządzeniami Prezydenta Miasta Nowej Soli.

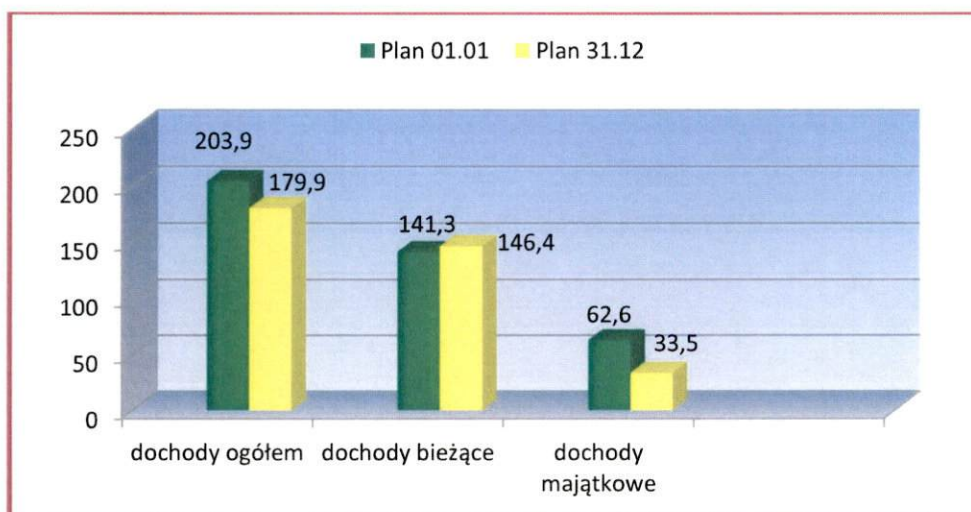
Na przestrzeni 2018 roku dokonano zmiany budżetu po stronie dochodów budżetowych ostatecznie zmniejszając dochody budżetowe o kwotę 23.971.897,85 zł., a w tym dochody bieżące zostały zwiększone o kwotę 5.072.235,52 zł., natomiast dochody majątkowe zostały zmniejszone o kwotę 29.044.133,37 zł., a w tym między innymi:

- ❖ subwencja ogólna dla gminy została zmniejszona o kwotę 348.640,00 zł, w tym:
 - subwencję oświatową zmniejszono o kwotę 348.640,00 zł,
- ❖ dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania zlecone zostały zwiększone o kwotę 913.863,51 zł,
- ❖ dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin zostały zwiększone o kwotę 797.324,00 zł,
- ❖ dotacje celowe na zadania bieżące w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich zostały zwiększono o kwotę 5.445,00 zł,
- ❖ dotacje celowe otrzymane z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jst zwiększono o kwotę 140.000,00 zł.,
- ❖ dotacje celowe na zadania inwestycyjne w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, zostały zmniejszone o kwotę 13.312.318,00 zł.,
- ❖ dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin zmniejszono o kwotę 4.482.479,00 zł.,
- ❖ dotacje celowe otrzymane z gminy na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego zwiększono o kwotę 1.000.000,00 zł.,
- ❖ dochody własne zostały zmniejszone o kwotę **8.685.093,36 zł.**, a w tym między innymi:
 - wpływy ze sprzedaży mienia zmniejszono o kwotę 5.627.900,65 zł.,

- wpływy ze zbycia praw majątkowych zmniejszono o kwotę 8.511.532,00 zł.,
- wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych zmniejszono o kwotę 19.581,00zł.,
- wpływy z różnych dochodów zwiększono o kwotę 11.120,00 zł.,
- wpływy z różnych opłat zwiększono o kwotę 102,00 zł.,
- wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej zwiększono o kwotę 12.131,00 zł.,
- wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu zwiększono o kwotę 45.700,00 zł.,
- wpływy z otrzymanych spadków i darowizn zwiększono o kwotę 27.223,00 zł.,
- wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych zwiększono o kwotę 1.532.207,00 zł.,
- dochody z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej zwiększono o kwotę 176,00 zł.,
- wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości zwiększono o kwotę 171.400,00 zł.,
- wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego zwiększono o kwotę 46.108,61 zł.,
- wpływy z tytułu pozostałych odsetek zwiększono o kwotę 180.750,00 zł.,
- wpływy z grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych zwiększono o kwotę 847.439,99 zł.,
- wpływy z grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych zwiększono o kwotę 20.205,00 zł.,
- wpływy z podatku leśnego zwiększono o kwotę 1.106,00 zł.,
- wpływy z podatku od czynności cywilno-prawnych zwiększono o kwotę 158.770,00 zł.,
- wpływy z podatku od spadków i darowizn zwiększono o kwotę 128.830,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku plan dochodów budżetowych po zmianach wyniósł 179.925.637,15 zł, w tym:

- **dochody bieżące 146.401.844,52 zł,**
- **dochody majątkowe 33.523.792,63 zł.**

Budżet Gminy Nowa Sól – Miasto na 2018 rok po stronie wydatków budżetowych uchwalony został w kwocie 210.498.773,00 zł., z tego:

- wydatki bieżące w wysokości **137.521.664,00 zł.,**
- wydatki majątkowe w wysokości **72.977.109,00 zł.**

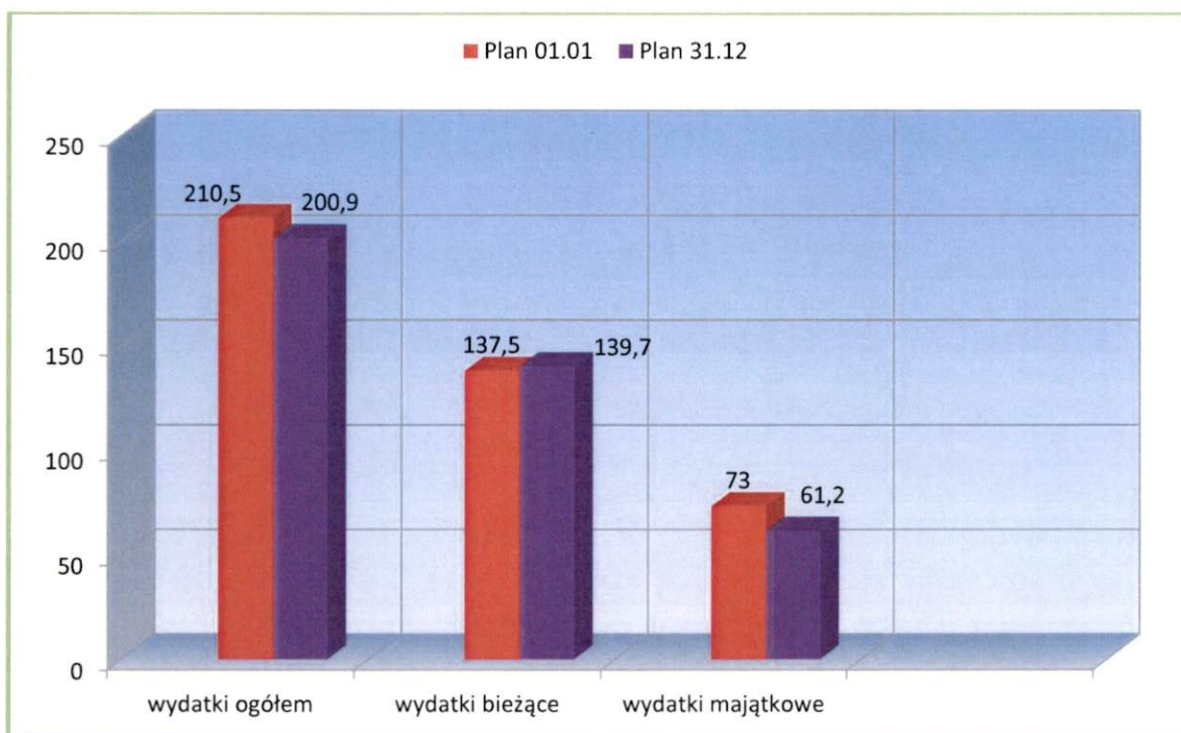
Na przestrzeni 2018 roku dokonano zmian w planie wydatków budżetowych polegających na **zmniejszeniu** planowanych wydatków o kwotę **9.614.518,85 zł.,** z tytułu:

- zmniejszenia wydatków bieżących o kwotę 2.212.161,15 zł,
- zmniejszenia wydatków majątkowych o kwotę 11.826.680,00zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku plan wydatków budżetowych po zmianach wyniósł 200.884.254,15 zł,

w tym:

- wydatki bieżące w wysokości **139.733.825,15 zł,**
- wydatki majątkowe w wysokości **61.150.429,00 zł.**

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4.855,11 zł, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 5.420,66 zł.

Budżet Gminy Nowa Sól – Miasto na 2018 rok uchwalony został z deficytem budżetowym w wysokości 6.601.238,00 zł, który został pokryty przychodami z zaciągniętych kredytów

W wyniku wprowadzonych zmian w budżecie Gminy Nowa Sól – Miasto w ciągu 2018 roku wynikających ze zmniejszenia dochodów o kwotę 23.971.897,85 zł., oraz zmniejszenia wydatków

budżetowych kwotę 9.614.518,85 zł., deficyt budżetu na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 20.958.617,00 zł.

Planowane rozchody w wysokości 7.172.692,00 zł przeznaczone zostały na spłatę kredytu w wysokości 5.172.692,00 zł. oraz wykup obligacji komunalnych w wysokości 2.000.000,00 zł.

Dochody budżetu Gminy Nowa Sól – Miasto ogółem za 2018 rok zostały wykonane w kwocie 184.535.605,85 zł., co stanowi 102,6 % planowanych dochodów budżetowych na rok 2018, a w tym:

- dochody bieżące wykonano w wysokości 146.767.234,65 zł, tj. 100,2 % planu rocznego,
- dochody majątkowe wykonano w wysokości 37.768.371,20 zł, tj. 112,7% planu rocznego, które stanowią 20,5 % osiągniętych dochodów ogółem.

Realizacja poszczególnych tytułów dochodów kształtowała się następująco :

- ❖ **subwencja ogólna - 28.641.590,00 zł, tj. 100,0% planu**
w tym:
 - subwencja oświatowa – 23.834.967,00 zł, tj. 100,0% planu,
 - subwencja wyrównawcza – 4.100.372,00 zł, tj. 100,0% planu,
 - subwencja równoważąca – 706.251,00 zł, tj. 100,0% planu.
- ❖ **dotacje z budżetu państwa – 39.700.267,32 zł, tj. 99,4% planu**
w tym:
 - dotacja na zadania zlecone – 34.871.157,38 zł, tj. 99,8% planu,
 - dotacja na zadania własne – 4.829.109,94 zł, tj. 96,3% planu.
- ❖ **dochody własne – 78.763.705,67 zł, tj. 99,6% planu**
w tym:
 - dochody z majątku gminy – 37.768.371,20 zł. tj. 112,7% planu
w tym:
 - sprzedaż mienia - 4.328.964,32 zł, tj. 58,7% planu,
 - wpływy z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje – 67.752,67 zł, tj. 100,0% planu,
 - dochody z tytułu podatków i opłat – 38.666.854,42 zł, tj. 99,9% planu, w tym:
 - podatek od nieruchomości – 25.335.233,72 zł, tj. 105,6% planu,
 - wpływy z usług – 1.525.570,16 zł, tj. 80,2% planu,
 - różne dochody i opłaty – 858.928,44 zł. tj. 108,1% planu,
 - odsetki od nieterminowych wpłat – 634.017,27 zł. tj. 57,6% planu,
 - mandaty i kary – 964.894,01 zł. tj. 99,2% planu,
 - dochody z realizacji zadań zleconych – 174.326,99 zł. tj. 139,8% planu,
 - wpływy z tyt. kosztów egzekucyjnych, kosztów upomnień i opłaty komorniczej – 146.330,09 zł. tj. 61,7% planu,
 - wpływy z rozliczeń z lat ubiegłych – 1.606.289,68 zł. tj. 98,2% planu,
 - spadki i darowizny – 46.873,10 zł. tj. 100,0% planu,
- ❖ **udziały w podatkach stanowiących dochód państwa – 32.291.503,47 z. tj. 105,5 % planu**
w tym:
 - podatek dochodowy od osób fizycznych – 30.950.051,00 zł. tj. 106,4% planu,
 - podatek dochodowy od osób prawnych – 1.341.452,47 zł. tj. 89,4% planu,
- ❖ **inne dochody 1.509.789,69 zł. tj. 89,2% planu**
 - dotacje – 1.422.137,82 zł. tj. 90,4% planu,
 - wpływy z wpłat gmin, powiatów na rzecz innych jst – 87.651,87 zł. tj. 73,0% planu.

Wydatki budżetu Gminy Nowa Sól – Miasto ogółem za rok 2018 roku zostały wykonane w kwocie 191.614.233,27 zł., co stanowi 95,4 % planowanych wydatków budżetowych na rok 2018, a w tym:

- wydatki bieżące wykonano w wysokości 131.679.380,29 zł., tj. 94,2 % planu rocznego, które stanowią 65,5 % planowanych wydatków ogółem,
- wydatki majątkowe wykonano w wysokości 59.934.852,98 zł., tj. 98,0 % planu rocznego, które stanowią 29,8 % planowanych wydatków ogółem.

Przy planowanym budżecie deficytowym w kwocie 20.958.617,00 zł, rok 2018 zakończono deficytem niższym, tj. w kwocie 7.078.627,42 zł.

Zadłużenie ogółem Gminy Nowa Sól – Miasto na koniec roku budżetowego 2018 wyniosło 60.000.000,00 zł i stanowi 32,5 % wykonanych w roku 2018 dochodów budżetowych.

Natomiast wskaźnik spłaty zobowiązań wyniósł 4,6 % osiągniętych dochodów budżetowych. Zadłużenie długoterminowe z lat poprzednich spłacane było terminowo, zgodnie z harmonogramem spłat.

Gmina Nowa Sól – Miasto spełnia również indywidualny wskaźnik zadłużenia wynikający z art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Osiągnięto indywidualny wskaźnik na poziomie 4,87 % przy maksymalnym dopuszczalnym w wysokości 16,08 %.

Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2018-2027 przedstawia informację o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 cytowanej ustawy.

Relacja określona w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zarówno po stronie planu i wykonania jest zachowana. Osiągnięto nadwyżkę operacyjną w wysokości 15.087.854,36 zł.

Wolne środki z tytułu nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu (o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych) za 2018 rok wyniosły 5.131.309,00 zł.

4. Wykaz spółek komunalnych i jednostek organizacyjnych gminy

W Gminie Nowa Sól – Miasto funkcjonują następujące spółki prawa handlowego z udziałem kapitału Gminy Nowa Sól - Miasto:

1. Zakład Usług Mieszkaniowych Sp. z o.o.,
2. Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Nowej Soli,
3. Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.,
4. Tygodnik Krąg Sp. z o.o.,
5. Regionalne Centrum Technologii i Wiedzy „INTERIOR” Sp. z o.o.
6. Międzygminne Przedsiębiorstwo Komunikacyjne „SUBBUS” Sp. z o.o.

W gminie funkcjonują także następujące jednostki budżetowe:

URZĄD MIEJSKI ul. Piłsudskiego 12 w Nowej Soli
ZASOBY MIESZKALNE I LOKALOWE O INNYM PRZEZNACZENIU

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 ul. Szkolna 1 w Nowej Soli
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 ul. Staszica 1 w Nowej Soli
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 ul. Botaniczna 22 w Nowej Solo
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5 ul. Walki Młodych 2 w Nowej Soli

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6 ul. Kościuszki 26 w Nowej Soli
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 8 ul. Matejki 29 w Nowej Soli

PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 1 ul. Bohaterów Getta 1 w Nowej Soli
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 2 ul. Okrężna 2 w Nowej Soli
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 5 ul. Kręta 18 w Nowej Soli
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 6 ul. Kasprzaka 3 w Nowej Soli
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 7 ul. Drzewna 5 w Nowej Soli
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 8 ul. Żeromskiego 7 w Nowej Soli
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 9 ul. Wrocławska 37a w Nowej Soli
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 11 ul. Fredry 88/56 w Nowej Soli
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE NR 12 Os. Konstytucji 3 Maja w Nowej Soli

MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI ul. Św. Barbary 2 w Nowej Soli
MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ ul. Muzealna 46 w Nowej Soli
ŻŁOBEK MIEJSKI ul. Matejki 30 w Nowej Soli
ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY ul. Muzealna 46 w Nowej Soli

Inne jednostki organizacyjne Gminy Nowa Sól – Miasto:

INSTYTUCJE KULTURY

NOWOSOLSKI DOM KULTURY ul. Piłsudskiego 49 w Nowej Soli
MUZEUM MIEJSKIE ul. Muzealna 20 w Nowej Soli
BIBLIOTEKA MIEJSKA ul. Bankowa 3 w Nowej Soli

JEDNOSTKI OPIEKI ZDROWOTNEJ

OŚRODEK REHABILITACJI LECZNICZEJ ul. Kościuszki 27 w Nowej Soli.

5. Działalność inwestycyjna

5.1. Infrastruktura drogowa:

5.1.1. Stan infrastruktury drogowej:

Infrastruktura drogowa w Gminie Nowa Sól - Miasto obejmowała na 1 stycznia 2018 r. **65,163 km** dróg. Na dzień 31 grudnia 2018 r. długość dróg w gminie wynosiła **66,052 km**. Drogi asfaltowe stanowiły na początku 2018 r. **70,2%** wszystkich dróg, a pod koniec poprzedniego roku **65,4%**. Drogi utwardzone stanowiły w poprzednim roku, odpowiednio **99,8%** na dzień 1 stycznia 2018 r. i **99,8%** na dzień 31 grudnia 2018r.

Stan dróg według Systemu Oceny Stanu Nawierzchni, w podziale na poszczególne kategorie dróg publicznych, był następujący:

Lp.	Nazwa ulicy	Parametry stanu nawierzchni [klasa]
1.	ul. Akacjowa	C
2.	ul Aleksandra Fredry	C

3.	ul. Arciszewskiego,	A
4.	ul. Asnyka Adama	A
5.	ul. Bacewicz Grażyny	C
6.	ul. Bankowa	C
7.	ul. Batorego Stefana	C
8.	ul. Bema Józefa	C
9.	ul. Bociania	C
10.	ul. Boczna	C
11.	ul. Bohaterów Getta,	A
12.	ul. Botaniczna	A
13.	ul. Broniewskiego Władysława	A
14.	ul. Brzechwy	C
15.	ul. Brzozowa	C
16.	ul. Bukowa	C
17.	ul. Ceglana	C
18.	ul. Chełmońskiego	C
19.	ul. Chopina	C
20.	ul. Cicha	C
21.	ul. Ciemna	C
22.	ul. Ciepiewska	A
23.	ul. Czarneckiego	C
24.	ul. Czereśniowa	C
25.	ul. Czysta	C
26.	ul. Dąbrowskiego	C
27.	ul. Długa	C
28.	ul. Długosza	A
29.	ul. Dolnośląska	A
30.	ul. Drzewna	C
31.	ul. Drzymały Michała	C

32.	ul. Dygasińskiego	A
33.	ul. Działkowców	C
34.	ul. Ekonomiczna	C
35.	ul. Energetyków	A
36.	ul. Fabryczna	A
37.	Pl. Floriana	A
38.	ul. Garbarska	A
39.	ul. Gajowa	C
40.	ul. Gałczyńskiego	A
41.	ul. Gdyńska	C
42.	ul. Gimnazjalna,	A
43.	ul. Głowackiego,	A
44.	ul. Góreckiego Henryka	C
45.	ul. Graniczna	C
46.	ul. Grobla	C
47.	ul. Grottgera	C
48.	ul. Grunwaldzka	C
49.	ul. Harcerska	C
50.	ul. Hoża	C
51.	ul. Jagiellońska	A
52.	ul. Jagienki	A
53.	ul. Jana Pawła II	A
54.	ul. Jaracza Stefana	A
55.	ul. Jaskółcza	A
56.	ul. Jedności Robotniczej	C
57.	ul. Jodłowa	C
58.	ul. Juranda	A
59.	ul. Kaczkowskiego	A
60.	ul. Kalinowa	C

61.	ul. Karłowicza Mieczysława	C
62.	ul. Kasprowicza	A
63.	ul. Kasprzaka Marcina	A
64.	ul. Kasztanowa	C
65.	ul. Kaszubska	A
66.	ul. Kazimierza Wielkiego	A
67.	ul. Kilińskiego J.	A
68.	ul. Klonowa	C
69.	ul. Kmicica	A
70.	ul. Kochanowskiego	C
71.	ul. Kołłątaja Hugona	A
72.	ul. Kołodzieja	A
73.	ul. Kombatantów	C
74.	ul. Konarskiego	C
75.	ul. Konopnickiej Marii	C
76.	ul. Konwaliowa	C
77.	ul. Korezaka	C
78.	ul. Korzeniowskiego	C
79.	ul. Kosmonautów	C
80.	ul. Kossaka Wojciecha	C
81.	ul. Kościelna	A
82.	ul. Kościuszki (od ul. 1 Maja do ul. Wojska Polskiego)	A
83.	ul. Kowalska	A
84.	ul. Krasieńskiego	A
85.	ul. Królowej Jadwigi	A
86.	ul. Krótka	C
87.	ul. Kruczkowskiego	A
88.	ul. Krzywa	C

89.	ul. Krzywoustego B.	A
90.	ul. Kunickiego S.	A
91.	ul. Kupiecka	A
92.	ul. Kurpińskiego Karola	C
93.	ul. Kuśnierska	C
94.	ul. Kwiatowa	A
95.	ul. Lelewela	A
96.	ul. Leszczynowa	C
97.	ul. Leśna	C
98.	ul. Liliowa	A
99.	ul. Lipowa	C
100.	ul. Lisia	A
101.	ul. Lotników	C
102.	ul. Lubuska	C
103.	ul. Lutosławskiego Witolda	C
104.	ul. Łabędzia	C
105.	ul. Łąkowa	A
106.	ul. Łokietka	A
107.	ul. Łużycka	A
108.	ul. 8 Maja	A
109.	ul. 1 Maja (od Staszica do Jana Pawła II)	A
110.	ul. Makowa	A
111.	ul. Makuszyńskiego	C
112.	ul. Mała	A
113.	ul. Metalowca	C
114.	ul. Miarki Karola	C
115.	ul. Mickiewicza	C
116.	ul. Mieszka I	A

117.	ul. Miodowa	C
118.	ul. Młynarska	C
119.	ul. Moniuszki,	A
120.	ul. Morelowa	C
121.	ul. Muzealna,	A
122.	ul. Narutowicza	A
123.	ul. Norwida	A
124.	ul. Nowa	C
125.	ul. Nowowiejskiego Feliksa	C
126.	ul. Odlewnika	C
127.	ul. Odrzańska	C
128.	ul. Ogrodowa	C
129.	ul. Okrężna (od ul. Granicznej do Piłsudskiego)	A
130.	ul. Okrzei S.	C
131.	ul. Orkana	C
132.	ul. Orzeszkowej	C
133.	ul. Parafialna	A
134.	ul. Parkowa	A
135.	ul. Pasieczna	A
136.	ul. Piastowska	C
137.	ul. Piłsudskiego (od ul. Szerokiej do ul. Staszica)	A
138.	ul. Plater Emilii	A
139.	ul. Pocztowa	C
140.	ul. Podgórna	A
141.	ul. Połanieckich	A
142.	ul. Poniatowskiego	A
143.	ul. Portowa	A
144.	ul. Przemysłowa (odcinek od ul. Konstruktorów do zatoki	C

	autobusowej – dz. nr 14/5)	
145.	ul. Ptasia	A
146.	ul. Pułaskiego	A
147.	ul. Reja Mikołaja	A
148.	ul. Reymonta Władysława	A
149.	ul. Rolna	A
150.	ul. Gen. Grota Roweckiego	A
151.	ul. Różana	C
152.	ul. Rydla	A
153.	ul. Sadowa	A
154.	ul. Saperów	C
155.	ul. Sautera Wiesława	A
156.	ul. Sidorskiej	C
157.	ul. Siemiradzkiego	A
158.	ul. Sienna	A
159.	ul. Sikorskiego	C
160.	ul. Skargi Piotra	C
161.	ul. Składowa	C
162.	ul. Skłodowskiej	A
163.	ul. Skrzetuskiego	A
164.	ul. Słoneczna	A
165.	ul. Słonecznikowa	C
166.	ul. Słowackiego Juliusza	A
167.	ul. Sobieskiego Jana	C
168.	Pl. Solny,	A
169.	ul. Solskiego Ludwika	A
170.	ul. Sosnowa	C
171.	ul. Spacerowa	A
172.	ul. Spokojna	A

173.	ul. Staffa Leopolda	C
174.	ul. Stasia i Nel	A
175.	ul. Stawowa	C
176.	ul. Struga Andrzeja	C
177.	ul. Szafera Władysława	A
178.	ul. Szarych Szeregów	A
179.	ul. Szeroka	A
180.	ul. Szkolna	A
181.	ul. Szymanowskiego Karola	A
182.	ul. Śląska	A
183.	ul. Św. Barbary,	A
184.	ul. Świerkowa	C
185.	ul. Tetmajera	C
186.	ul. Topolowa,	A
187.	ul. Towarowa	A
188.	ul. Traugutta,	A
189.	ul. Tulipanowa	C
190.	ul. Tuwima	C
191.	ul. Ustronie	A
192.	ul. Wandy,	A
193.	ul. Waryńskiego	A
194.	ul. Wąska	A
195.	ul. Wesoła,	A
196.	ul. Wiejska	C
197.	ul. Wielkopolska	C
198.	ul. Wieniawskiego	A
199.	ul. Wierzbowa	C
200.	ul. Wierzyńskiego K.	A
201.	ul. Wilcza	C

202.	ul. Witosza,	A
203.	ul. Wiśniowa	C
204.	ul. Wojska Polskiego (odcinek od ul. Piłsudskiego do ul. Przyszłości)	A
205.	Al. Wolności	A
206.	ul. Wołodyjowskiego	A
207.	ul. Wrocławska	A
208.	ul. Wróblewskiego	A
209.	ul. Wrzosowa	C
210.	ul. Współczesna	C
211.	ul. Wybickiego	C
212.	ul. Wyspiańskiego	C
213.	ul. Wyszyńskiego	C
214.	Pl. Wyzwolenia	A
215.	ul. Zacisze	A
216.	ul. Zagłoby	A
217.	ul. Zamenhofa	A
218.	ul. Zakątek	A
219.	ul. Zaulek	C
220.	ul. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”	A
221.	ul. Zielona	C
222.	ul. Zjednoczenia	A
223.	ul. Zygmunta Starego	A
224.	ul. Żeromskiego	A
225.	ul. Żurawia	C
226.	ul. Żwirki i Wigury	A

Legenda:

- klasa A – stan dobry – nawierzchnie nowe i odnowione nie wymagające remontów,

- klasa C – stan niezadawalający – nawierzchnie z uszkodzeniami wymagające zaplanowania remontów

Długość **ścieżek rowerowych** na dzień 1 stycznia 2018 i 31 grudnia 2018 r. w Gminie Nowa Sól – Miasto wynosiła **40,55 km** .

5.1.2. Inwestycje z zakresu infrastruktury drogowej:

W 2018 roku **zakończono** wykonywanie zadań inwestycyjnych rozpoczętych w latach wcześniejszych:

1. Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy ul. Wyspiańskiego, ul. Dąbrowskiego i ul. Drzymały;
2. Wykonanie koncepcji programowo – przestrzennej „Budowy tunelu drogowego w ciągu ul. Wojska Polskiego i podziemnego przejścia pieszo – rowerowego w ciągu ul. 1 Maja oraz likwidacja czterech przejazdów kolejowo-drogowych linii kolejowej nr 273 Wrocław – Szczecin”;
3. Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy sięgacza drogowego od ul. Ciepiewskiej;
4. Wykonanie przebudowy ulic na Zatorzu II: ul. Asnyka (dł. 0,232 km), ul. Słowackiego (dł. 0,189 km), ul. Narutowicza (dł. 0,197 km), ul. Wierzyńskiego (dł. 0,272 km), ul. Solskiego (dł. 0,305 km), ul. Długosza (dł. 0,477km), ul. Dygasińskiego (dł.0,365 km), ul. Lelewela (dł. 0,130 km), Norwida (dł. 0,107 km), ul. Broniewskiego (0,101 km), ul. Gałczyńskiego (dł.0,080 km), ul. Reymonta, ul. Szymanowskiego (dł.0,424 km), ul. Kruczkowskiego (dł. 0,078 km), ul. Reymonta (dł. 0,240 km) Zadanie odebrano 19.06.2018r.;
5. Wykonanie dokumentacji projektowej „Rozbudowy ul. Fredry i budowy dróg publicznych na Os przy ul. Fedry;
6. Rozbudowa drogi gminnej ul. Towarowej i drogi gminnej ul. Zjednoczenia w Nowej Soli w ramach projektu p.n.” Przyjazna Komunikacja Publiczna - Centra Obsługi Pasażerów Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego” – (dł. 0,580 km).

Zadania inwestycyjne **zrealizowane** w 2018 roku:

1. Budowa dróg osiedlowych zgodnie z planem wieloletnim – droga wewnętrzna równoległa do ul. Cichej . Zadanie wykonano w całości. Wybudowano drogę wewnętrzną o ok. 196m;
2. Aktualizacja pozwolenia na budowę sieci wodociągowej kanalizacji sanitarnej i elektroenergetycznej wzdłuż projektowanej drogi do terenów inwestycyjnych w południowej części Nowej Soli – etap II oraz projektowe prace przygotowawcze do budowy drogi wraz z infrastrukturą – etap II.

W 2018 roku **rozpoczęto** wykonywanie zadań inwestycyjnych (ich zakończenie planowane jest w latach następnych):

1. Wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi dodatkowej nr DD6, zlokalizowanej w pasie drogi woj. nr 315 stanowiącej odcinek obwodnicy miasta Nowa Sól - zakończenie w 2019r.;
2. Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę drogi wewnętrznej na dz. nr 846, nr 865/6 obręb ewid.4 Nowa Sól (przy rondzie Województwa Lubuskiego – zakończenie w 2018r.);

3. Wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę ul. Chopina w Nowej Soli – zakończenie w 2019r.;
4. Budowa dróg osiedlowych zgodnie z planem wieloletnim – sięgacz od ul. Ciepelskiej – (POM) termin zakończenia 02.04.2019r., dł. 400 m;
5. Rozbudowa drogi Gminnej nr 102402F – ul. Fredry – zadanie nr 1 oraz budowa dróg publicznych na osiedlu mieszkaniowym między ul. Fredry, ST. Staszica, J. Matejki i 1 Maja w Nowej Soli – zadanie nr 2 – zadanie nr 1 w toku realizacji, wykonano prace przygotowawcze – częściową wycinkę drzew, budowę jednego zjazdu.

Zadania inwestycyjne rozpoczęte przed 2018r., ich zakończenie planowane jest w latach następnych:

1. Dokumentacja projektowa na „Budowę drogi gminnej na odcinku od skrzyżowania ul. Piłsudskiego z ul. Staszica do skrzyżowania z ul. Brzozową (teren po byłym Dozamecie) oraz rozbudowa drogi w ciągu ul. Brzozowej i ul. Wyspiańskiego na odc. od skrzyżowania z nowoprojektowaną drogą gminną do skrzyżowania z ul. Hutniczą- dokumentacja jest w trakcie realizacji – wykonano koncepcje budowy drogi przez teren byłego Dozametetu oraz rozbudowy drogi w ciągu ul. Brzozowej i ul. Wyspiańskiego;
2. Przebudowa układu komunikacyjnego w mieście w ciągu ulic: Wojska Polskiego, 1 Maja, Matejki, Grota –Roweckiego, Waryńskiego, Kościuszki, na potrzeby związane z budowa tunelu i podziemnego przejścia pieszo-rowerowego w Nowej Soli – Wykonawca wykonał dokumentację projektową, w trakcie realizacji są projekty podziałów działek drogowych potrzebne do uzyskania decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej;
3. Dokumentacja projektowa na budowę ulicy Lutosławskiego i Karłowicza wraz z sięgaczami.

5.2. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna:

5.2.1. Stan infrastruktury wodno-kanalizacyjnej:

Długość czynnej sieci wodociągowej na początek 2018 r. wynosiła **103 490 m**, a na koniec **103 940 m**. W przypadku sieci kanalizacyjnej dane przedstawiają się następująco:

- na początku roku 2018: **103 600 m**, oraz m na koniec roku **105 000 m**.

Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada **100%** mieszkańców.

W przypadku sieci kanalizacyjnej, dane przedstawiają się następująco: **99,7 %** mieszkańców.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. istniało **3685 szt.** przyłączy do sieci kanalizacyjnej, a na dzień 31 grudnia 2018 r. **3727 szt.** przyłączy.

W 2018 r. doszło do 3 awarii na sieci kanalizacyjnej, których powodem było zużycie materiałów, w związku z awariami podjęto decyzję o wymianie uszkodzonych elementów kanalizacji.

Na początku 2018 r. udział ścieków oczyszczonych w ściekach wymagających oczyszczenia wynosił 100 %, zaś pod koniec roku 100 %.

5.2.2. Inwestycje z zakresu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej:

Wszystkie inwestycje w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej realizowane są w oparciu o *Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych*.

Zrealizowane działania:

1. Rezerwa na budowę i wymianę wodociągów zasilających na terenie miasta Nowa Sól;
 - w ramach zadania wykonano 8 szt. odcinków wodociągów zasilających, od sieci głównej do granic nieruchomości, w celu umożliwienia podłączenia do wody. Ponadto wymieniono 3 szt. wodociągów do nieruchomości. Wszystkie prace były wykonywane przed ułożeniem nowych nawierzchni drogowych.
2. Wydzielenie obszarów i monitoring sieci wodociągowej:
 - wykonanie punktów pomiarowych i montaż urządzeń telemetrycznych w celu wydzielenia i opomiarowania poszczególnych obszarów miasta i przesyłanie danych telemetrycznych w zakresie przepływów, ciśnienia wody i jej temperatury, w celu umożliwienia analiz zużycia i jakości wody.
3. Zasilanie w wodę wydzielonych obszarów na terenie południowej strefy m. Nowa Sól:
 - budowa sieci wodociągowej w celu uzbrojenia nieruchomości zaplanowanych do sprzedaży pod zabudowę mieszkaniową oraz przemysłową.
4. Budowa sieci wodociągowej w ul. Pasiecznej:
 - budowa nowej sieci wodociągowej z jednoczesną likwidacją starej sieci i korektą jej trasy ze względu na jej zły stan techniczny.
5. Budowa sieci wodociągowej w ul. Zaulek:
 - budowa nowej sieci wodociągowej z jednoczesną likwidacją starej sieci ze względu na jej zły stan techniczny.
6. Wykonanie rynien na zbiornikach wody czystej SUW:
 - wynikało z konieczności ochrony ścian zbiorników przed zawilgoceniem.
7. Modernizacja procesu płukania filtrów ciśnieniowych na SUW:
 - modernizacja procesu płukania filtrów ciśnieniowych na SUW z uwagi na występowanie problemu zapowietrzania się rurociągu wody uzdatnionej przy przepustnicy. Inwestycja pozwoliła na polepszenie i usprawnienie procesu płukania filtrów ciśnieniowych znajdujących się na Stacji Uzdatniania Wody (SUW).
8. Budowa sieci wodociągowej w ramach rewitalizacji terenu FN ODRA:
 - budowa nowej sieci wodociągowej z jednoczesną likwidacją starej sieci ze względu na jej zły stan techniczny.
9. Budowa sieci wodociągowej w ulicy przyległej do ul. Chopina:
 - budowa sieci wodociągowej w celu uzbrojenia działek, uwzględniając plan zagospodarowania przestrzennego i kierunki rozwoju miasta.
10. Zakup samochodu dostawczego dla grup remontowo-budowlanych:
 - zakup samochodu dostawczego oraz wykonanie jego zabudowy w celu dostosowania pojazdu dla potrzeb brygad remontowych.
11. Rozbudowa systemu zdalnego odczytu wodomierzy:
 - inwestycja polegała na zakupie i montażu modułów radiowych do zdalnego odczytu na wodomierzach u nowych odbiorców oraz wodomierzach dodatkowych.
12. Budowa sieci kanalizacji deszczowej o długości 2,9434 km. wzdłuż przebudowywanych i rozbudowywanych ulic w dzielnicy Zatorze II.

W zakresie działalności kanalizacyjnej:

1. Rezerwa na budowę lub modernizację odcinków sieci kanalizacyjnych na terenie Aglomeracji Nowa Sól:
 - w ramach zadania wykonano 9 szt. odcinków sieci kanalizacyjnych zakończonych studzienką kanalizacyjną na posesji, w celu umożliwienia podłączenia do sieci kanalizacyjnej. Wszystkie prace były wykonywane przed ułożeniem nowych nawierzchni drogowych.
2. Odprowadzenie ścieków z wydzielonych obszarów na terenie południowej strefy m. Nowa Sól:
 - budowa sieci kanalizacji sanitarnej w celu uzbrojenia nieruchomości zaplanowanych do sprzedaży pod zabudowę mieszkaniową oraz przemysłową.
3. Odciążenie pracy tłoczni przy ul. Kaczkowskiego w Nowej Soli :

- inwestycję wykonano na celu odciążenia pracy tłoczni przy ul. Kaczkowskiego w Nowej Sól poprzez budowę rurociągu tłoczni (przedłużenie istniejącego o ok. 1000 m) odprowadzającego ścieki z południowej strefy miasta omijając zlewnię dzielnicy Zatorze.
- 4. Modernizacja reaktorów biologicznych COŚ:
 - inwestycja polegała na montażu mieszadeł pompujących oraz rurociągów recyrkulacji wewnętrznej. Ponadto zakupiono i montowano dmuchawę promieniową w celu zwiększenia efektywności napowietrzania przy jednoczesnym zmniejszeniu zużycia energii elektrycznej.
- 5. Modernizacja przepompowni ścieków:
 - inwestycja polegała na wymianie istniejących przestarzałych szaf sterowniczych.
- 6. Budowa sieci kanalizacyjnej w ulicy przyległej do ul. Chopina:
 - budowa sieci kanalizacyjnej w celu uzbrojenia działek, uwzględniając plan zagospodarowania przestrzennego i kierunku rozwoju miasta.
- 7. Zakup kosiarki (traktora) – do utrzymania terenów zielonych na oczyszczalni ścieków i przepompowniach ścieków.

5.3. Wykaz zrealizowanych działań i zadań w zakresie rozwoju infrastruktury miejskiej na obszarze miasta Nowa Sól:

1. Remont nawierzchni ciągów pieszych przy Placu Powstańców Śląskich i Wielkopolskich – etap I:

Przebudowa ciągów pieszych na dz. nr 722 w Nowej Sól odbywać się będzie etapowo.

I etap prac obejmował:

- rozbiórkę istniejącej nawierzchni bitumicznej ciągów pieszych oraz obrzeży betonowych okalających fontannę,
- rozbiórkę nawierzchni podejścia do schodów z betonowej kostki brukowej,
- wykonanie nowej nawierzchni z betonowej kostki brukowej,
- demontaż istniejących i montaż nowych ławek parkowych i koszy na odpady,
- utworzenie pasów zieleni.

Główny ciąg pieszy wykonany został z betonowej kostki brukowej młoteczkowanej koloru szarego, elementem dekoracyjnym ciągu są ozdobne kręgi wykonane z kostki koloru czarnego. Zamontowanych zostało też 27 nowych ławek parkowych i koszy na odpady oraz utworzono nowe pasy zieleni.

2. Zagospodarowaniu terenu przyległego do ul. Piłsudskiego 55-59:

Powstały nowe ciągi piesze oraz utwardzona została nawierzchnia przy garażach. Zamontowano również nowe ławki i kosze na odpady oraz nasadzono roślinność.

3. Budowa placu zabaw przy zbiegu ulic Długosza, Asnyka, Dygasińskiego:

Budowa obejmowała montaż sześciu urządzeń siłowni zewnętrznej, budowę nowego placu zabaw o powierzchni 280 m² i nawierzchni z piasku płukanego, ogrodzenie placu zabaw oraz utworzenie strefy relaksu o powierzchni 116 m².

4. Budowa siłowni zewnętrznej z przebudową placu zabaw na dz. nr 557/18 i 560/25 w m. Nowa Sól (os. Kopernika):

W ramach inwestycji rozebrana została istniejąca zjeżdżalnia, betonowa lokomotywa oraz forum. Przebudowano część istniejącej nawierzchni, wydzielając plac zabaw i doposażając go w elementy małej architektury, urządzenia zabawowe oraz urządzenia siłowni zewnętrznej. Zamontowane zostały również nowe ławki i kosze na odpady oraz nasadzona została zieleni.

5. Rozbudowa i zagospodarowanie cmentarza komunalnego w miejscowości Otyń – etap II budowa ciągu pieszo – jezdni i pola urnowego:

Zakres prac obejmował wykonanie rozbiórki istniejącej konstrukcji z płyt betonowych na odcinku, na którym został wykonany ciąg pieszo - jezdny, ułożenie nawierzchni betonowej z kostki brukowej o powierzchni około 1020 m², humusowanie skarp i obsianie traw, rozbiórkę nawierzchni betonowej pod pole urnowe, dostawę i montaż 100 szt. prefabrykowanych z betonu nisz urnowych oraz wymianę istniejących punktów świetlnych – 8 szt.

6. Budowy i oświetlenia placu plenerowego na terenie Harcerskiej Górki w Nowej Soli:

Zakres prac obejmował utwardzenie nawierzchni na Harcerskiej Górcie oraz wykonanie umocnień odprowadzających wodę opadową ze skarp oraz rozbudowę sieci istniejącego oświetlenia terenu.

7. Przebudowa ul. Kupieckiej na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Kołłątaja wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych w m. Nowa Sól:

Zakres prac obejmował remont istniejącej nawierzchni bitumicznej na długości ca. 203 m na odcinku od ul. Wojska Polskiego do ul. Kołłątaja, przebudowę drogi wewnętrznej na długości ca. 70 m, przebudowę chodnika, utwardzenie istniejących przedseptów wzdłuż komórek lokatorskich, przełożenie istniejących krawężników kamiennych i ścieków ulicznych na wlocie do ul. W. Polskiego, utworzenie ścieków ulicznych, regulację wysokościową wpustów deszczowych, istniejących włazów i pokryw uzbrojenia podziemnego, utworzenie terenów zielonych, wycinka krzewów kolidujących z inwestycją, demontaż opraw oświetleniowych i słupa oświetleniowego, ułożenie kabla zasilającego o długości ca. 310 mb oraz montaż 8 szt. słupów oświetleniowych i opraw oświetleniowych.

8. Budowa ciągu pieszego przy ul. Staszica w Nowej Soli w kierunku Szkoły Podstawowej nr 8:

Zakres prac obejmował korytowanie z profilowaniem podłoża, a następnie ułożenie nowej konstrukcji ciągu pieszego o szerokości 2,5 m z betonowej kostki brukowej gr. 8cm koloru szarego.

9. Dostawa i montaż 1 sztuki prostokątnej monolitycznej toalety publicznej typu CITY NEW zlokalizowanej w Nowej Soli przy ul. Dąbrowskiego (działka nr 357/17): wykonanej w technologii „EKO-MODEL” z odlewu betonowo-kompozytowego nie trwale związanej z gruntem, stawianej na utwardzonym podłożu bez wylewania fundamentów.

10. Dostawa i montaż stołu granitowego o grubości płyty 6 cm na teren placu przy os. Kopernika tzw. „Zieleniak” w Nowej Soli wraz z zadaszeniem.

11. Prace związane z przygotowaniem terenu inwestycyjnego w południowej części miasta Nowa Sól poprzez wycięcie drzew, usunięcie karpin i niwelację terenu oraz dokonanie nasadzeń zastępczych kompensujących straty w przyrodzie..

12. Posadzenie 100 szt. drzew z gatunku klon jesionolistny w pasie drogowym ulicy Dolnośląskiej na terenie miasta Nowa Sól.

13. Zakup, dostawa i montaż w kanale portowym w ramach oczyszczania akwenu 2 szt. fontann napowietrzających z dyszą oraz zestawem oświetleniowym. Naprawa zakupionych wcześniej areatorów.

14. Wymiana istniejących zużytych i zniszczonych opraw oświetleniowych na terenie Parku przy os. Kopernika na oprawy oświetleniowe typu LED – 38 sztuk.

15. Odnowienie oznakowania poziomego na terenie miasta - w ciągach dróg gminnych.

16. Montaż dodatkowych punktów świetlnych w ciągu ul. Parkowej (na odcinku od budynku mieszkalnego os. Kopernika nr 8 do nr 11).

17. Montaż dodatkowych punktów świetlnych w ciągu ul. Starostawskiej (na odcinku od ul. Kołodzieja do ul. Przemysłowej).

18. Iluminacje Światłne - zakup dekoracji latarniowych oraz dekoracji na powierzchnię boczną choinki do montażu przy ul. Towarowej w okresie Świąt Bożego Narodzenia.

19. Zakup dekoracji wolnostojących 3D do umieszczenia w fontannie przy Powstańców Śląskich i Wielkopolskich w okresie Świąt Bożego Narodzenia.

5.4. Realizacja dużych zadań inwestycyjnych:

W 2018 roku **zakończono** wykonywanie n/w zadań inwestycyjnych, których realizację rozpoczęto w latach ubiegłych:

1. Przebudowa części budynku dworca PKP z dostosowaniem pomieszczeń dla potrzeb Straży Miejskiej.
2. Odraⁿ – Centrum Matematyczno-Przyrodnicze w Nowej Soli.
3. Rozbudowa Żłobka Miejskiego w Nowej Soli - w zakresie opracowywania dokumentacji projektowej.

W 2018 roku **realizowano – kontynuowano** zadania inwestycyjne:

1. RE - Odra - aktywizacja społeczna i gospodarcza terenów pofabrycznych w Nowej Soli - w zakresie opracowywania dokumentacji projektowej (zadanie przewidziane do dofinansowania z RPO – Lubuskie 2020).
2. Zagospodarowanie kwartału ulic: Witosa-Kuśnierska-Szeroka-Piłsudskiego (dokończenie robót – wybudowanie pozostałych budynków gospodarczych wraz z aktualizacją dokumentacji).
3. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku i terenu Gimnazjum nr 3 na Centrum Aktywności Społecznej „CAS” - w zakresie opracowywania dokumentacji projektowej.
4. Dziedzictwo Kulturowe Środkowego Nadodrza w innowacyjnej przestrzeni dwóch obiektów historycznych w Nowej Soli.
5. Dokumentacja projektowa przebudowy, rozbudowy o zmiany sposobu użytkowania budynku i terenu Szkoły Podstawowej Nr 2 w Nowej Soli na siedzibę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - w zakresie opracowywania dokumentacji projektowej.

W 2018 roku **rozpoczęto** realizację zadań inwestycyjnych:

1. RE - Odra – adaptacja zabytkowego budynku byłej willei A Gruschwitza na Państwową Szkołę Muzyczną I st. Im. Grażyny Bacewicz w Nowej Soli – w zakresie opracowywania dokumentacji projektowej.
2. Dokumentacja projektowa hali sportowej w Nowej Soli - w zakresie opracowywania dokumentacji projektowej.
3. Rozpoczęto budowę pływalni.

Realizacja zadań w oparciu o lokalne programy:

W Lokalnym programie Rewitalizacji na 2018 r. przewidziano, że będą realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne - projekty rewitalizacji dla obszaru ODRA i obszaru DOZAMET. Wskaźnikami wykonania celu były wykonane dokumentacje techniczne na projekty rewitalizacji. Wskaźniki te zostały osiągnięte, gdyż przystąpiono do realizacji następujących projektów: etap dokumentacje techniczne: Re ODRA – kompleksowa rewitalizacja obszarów pofabrycznych w Nowej

Soli ; Modernizacja obiektu „Willa Gruschwitza” adaptacja na potrzeby szkoły muzycznej; Rewaloryzacja Parku Odry; Zagospodarowanie skweru przy zbiegu ulic Wandy i Jaracza; Centrum Matematyczno-przyrodnicze; Park Fizyki;

W studium uwarunkowań na 2018 r. przewidziano, nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z usługami. Wskaźnikami wykonania celu była realizacja dwóch m.p.z.p.. Wskaźniki te zostały osiągnięte, gdyż plany zostały uchwalone. Nastąpił podział terenu. Działki znalazły się w ofercie do sprzedaży.

W Programie naprawczym NFN ODRA na 2018 r. przewidziano, że realizowane będą trzy priorytety do 2025 roku tj.; 1) uporządkowanie i odbudowa zdegradowanych elementów infrastruktury technicznej; 2) budowa i wzmocnienie kapitału społecznego; 3) wsparcie lokalnej przedsiębiorczości. Wskaźnikami wykonania celu były realizacja projektów – zadań z pierwszego priorytetu. Wskaźniki te zostały osiągnięte, gdyż przystąpiono do realizacji projektu RE ODRA, który będzie realizowany do 2020 roku.

W Programie naprawczym Odra 1 na 2018 r. przewidziano, że realizowane będą trzy priorytety do 2025 roku tj.: 1) uzbrojenie terenów zielonych, sportu i rekreacji i turystyki w niezbędną infrastrukturę. Wykorzystanie potencjału materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego.; 2) budowa i wzmocnianie kapitału społecznego; 3) wsparcie przedsiębiorczości w zakresie rozwoju usług okołoturystycznych, rozrywkowych i gastronomicznych. Wskaźnikami wykonania celu były min projekty realizowane przez NDK, oraz projekty zagospodarowania terenów zielonych, Wskaźniki te zostały osiągnięte, poprzez udział w imprezach kulturalnych, rozrywkowych, cyklicznych itd.

W Programie opieki nad zabytkami na 2018 r. przewidziano, że zostaną przyznane dotacje do zabytków na kwotę 250.000,00 zł. Wskaźnikami wykonania celu było 19 wniosków. Wskaźniki te zostały osiągnięte, gdyż wniosku były kompletne i udzielono dotacji podwyższając kwotę w budżecie o 170.835,00 zł, czyli łącznie udzielono dotacji na kwotę 420.835,00 zł

6. Planowanie przestrzenne:

6.1. Kluczowe dokumenty, obowiązujące, w zakresie ładu przestrzennego:

- a. Informacja nt. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy (ostatnia ocena aktualności – art. 32 upzp) – 25.10.2018r. Uchwała nr LXIX/556/18
- b. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (ostatnia ocena aktualności – 25.10.2018r., stopień pokrycia obszaru gminy mpzp - 80% program opracowywania mpzp – wg potrzeb).

6.2. Stan gminy, terenów objętych planami:

Na początku 2018 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było **80 %** powierzchni gminy, a na koniec roku **80 %**.

W 2018 r. wydano **0 decyzji** o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2018 r. roku wydano **1 decyzję** o warunkach zabudowy, w tym **0 decyzji** dotyczących zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, **0 decyzji** dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz **1 decyzję** dotyczących zabudowy usługowej.

7. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna.

7.1. Kluczowe dokumenty, obowiązujące w zakresie gospodarki komunalnej:

W odniesieniu do gospodarki nieruchomościami w gminie, w 2018 roku obowiązującym dokumentem strategicznym był Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Nowa Sól- Miasto na lata 2017-2021.

W wieloletnim programie gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Nowa Sól- Miasto na lata 2017-2021 r., zaplanowano, że w 2018 roku nastąpi prywatyzacja części zasobu mieszkaniowego Gminy. Wskaźnikiem wykonania celu była sprzedaż lokali w liczbie **40**. Cel został osiągnięty, gdyż sprzedano **60** lokali mieszkalnych.

W wieloletnim programie gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Nowa Sól- Miasto na lata 2017-2021 r. określono, że nastąpi racjonalizacja gospodarki czynszowej poprzez nową politykę czynszową. Wpływy z czynszów winny docelowo pokrywać koszty związane z bieżącym utrzymaniem zasobu mieszkaniowego (koszty eksploatacji, zarządzania i administrowania, napraw i konserwacji). Wskaźnikiem wykonania celu, w 2018 r., był wzrost bazowej stawki czynszu z poziomu **2,5 % do 2,6 %**. Wskaźnik ten został osiągnięty, a bazowa stawka czynszu wzrosła z **7,28 zł/m² do 7,93 zł/m²**.

W wieloletnim programie gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Nowa Sól- Miasto na lata 2017-2021 r. założono, że nastąpi poprawa stanu technicznego komunalnego zasobu mieszkaniowego poprzez stałe podnoszenie nakładów finansowych na remonty. Na 2018 rok zaplanowano wydatkowanie następujących kwot:

- **1 mln zł** na remonty w budynkach wspólnot mieszkaniowych, w których Gmina ma udział.
- **260 tys. zł** w budynkach będących w 100 % własnością Gminy.
- **210 tys. zł** na planowane remonty w wynajmowanych lokalach mieszkalnych.

Wykonanie planu przedstawia się następująco:

- **1.050.150 zł** wydano na remonty w budynkach wspólnot mieszkaniowych, z udziałem Gminy.
- **185.950 zł** wydano na remonty w budynkach będących w 100% własnością Gminy.
- **316.442,20 zł** wydano na planowane remonty w wynajmowanych lokalach mieszkalnych.

Celem polityki remontowej jest doprowadzenie do wyrównania stanu technicznego wszystkich budynków i lokali stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy, a nakłady na remonty powinny pozwolić na ich utrzymanie w stanie niepogorszonym.

Planowane wydatki określono w oparciu o przeglądy stanu technicznego budynków tak, aby wykonywane były najpilniejsze remonty, stąd wynikająca różnica między założeniami, a ich realizacją.

7.2. Stan gospodarki komunalnej w gminie, w zakresie zasobu mieszkaniowego:

W zasobie mieszkaniowym Gminy Nowa Sól-Miasto, wg stanu na dzień 31.01.2018 r., znajdowało się **1468** lokali mieszkalnych, w tym **217** lokali socjalnych. Obecnie Gmina nie posiada lokali tymczasowych.

W dniu 31.12.2018 r. zasób obejmował łącznie **1408** mieszkań i lokali socjalnych, a zmniejszenie liczby mieszkań związane było z ich sprzedażą.

W/w lokalami administruje Zakład Usług Mieszkaniowych Sp. z o.o. w Nowej Soli, na podstawie umowy zawartej z Gminą Nowa Sól-Miasto.

W 2018 roku dokonano sprzedaży **60** lokali mieszkalnych, w tym **46** lokali zbytych zostało na rzecz najemców, pozostałych **14** w drodze przetargu ustnego nieograniczonego.

W 2018 roku dokonano **7** zamian lokali w oparciu o zasady określone w uchwale Rady Miejskiej w Nowej Soli nr XXIV/178/2004 z dnia 27 sierpnia 2004 r.

W 2018 roku przeprowadzono remonty w **120** lokalach, a także w **6** budynkach. Przedmiotem remontów było:

• wymiana instalacji w budynkach		
- elektryczna kl. schodowa	3 lokale	1 budynek
- wymiana przyłącza wod-kan	12 lokali	3 budynki
• remonty dachów w budynkach	6 lokali	2 budynki
• wymiana stolarki bud. w lokalach	33 lokale	
• wymiana inst. elektrycznej	6 lokali	
• wykonanie c.o. /etażowe gazowe	4 lokale	
• wykonanie wentylacji	2 lokale	
• remont inst. wod-kan	4 lokale	
• remonty lokali/malowanie, podłogi/	11 lokali	
• wymiana posadzek	3 lokale	
• remont pieców kaflowych i trzonów kuchennych	36 lokali	

Na dzień 1 stycznia 2018 r., w **0,75 %** mieszkań, będących w zasobie gminy, nie było toalet, zaś na 31 grudnia 2018r., odsetek ten wynosił **0,78 %**. (zmiana wyniku ze zmniejszenia zasobu wskutek sprzedaży lokali wyposażonych w węzeł sanitarny).

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła **40,22 m²**, a ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy - **18,21 m²**.

Gmina Nowa Sól-Miasto nie planuje budowy nowych lokali komunalnych. Lokale mieszkalne pozyskiwane są z naturalnego ruchu ludności, przede wszystkim po śmierci najemców oraz w wyniku przeprowadzonej eksmisji.

W 2018 r. oddano w najem **15** mieszkań komunalnych. Lokale z mieszkaniowego zasobu Gminy służą do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych osób, które łącznie spełniają niżej wymienione kryteria:

- 1) posiadają niskie dochody, to znaczy dochód miesięczny brutto przypadający na członka gospodarstwa domowego w okresie trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku i faktycznego przydziału mieszkania nie przekracza 150% najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym lub 100% najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym,
- 2) w miejscu dotychczasowego stałego zamieszkania potwierdzonego zameldowaniem, na jednego członka rodziny lub osób wspólnie zamieszkujących przypada mniej niż 5 m² powierzchni mieszkalnej, a w przypadku przekroczenia w/w powierzchni układ funkcjonalny mieszkania nie pozwala na egzystencję kilku rodzin (na rodzinę przypada mniej niż jedna izba mieszkalna),
- 3) nie posiadają tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego
- 4) znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i zostały uznane przez Społeczną Komisję Mieszkaniową za uprawnione do ubiegania się o przydział lokalu mieszkalnego.

Wnioski osób ubiegających się o najem lokalu mieszkalnego opiniowane są przez Społeczną Komisję Mieszkaniową, która aktualnie pracuje w składzie siedmioosobowym. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji, wnioskodawca umieszczany jest na liście osób oczekujących na przydział mieszkania. Lista uzupełniana jest raz w roku, w pierwszym kwartale, o wnioski zakwalifikowane w roku poprzednim.

Na początku **2018 roku** na przydział mieszkania z zasobu Gminy oczekiwały **73 osoby**, natomiast na koniec **2018 roku** było to **49 osób**. Średni czas oczekiwania na przydział mieszkania w **2018 roku** wynosił około **3 lat**.

W 2018 r. wszczęto **16** postępowań eksmisyjnych dotyczących lokali mieszkalnych będących w zasobie gminy, a 7 z nich zakończyło się wyrokami. Z wyroków z lat poprzednich, w roku 2018, wykonano **10** eksmisji i dotyczyło to **25** osób. Powodem wszczęcia tych postępowań były: zadłużenie, podjęcie lokalu, samowolne zajęcie lokalu, nie wywiązanie się z umowy remontowej.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. zaległości w opłatach za lokale znajdujące się w zasobie mieszkaniowym gminy wyniosły łącznie **9.054.952,02 zł**, natomiast wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. kwota zadłużenia wyniosła **8.968.703,62 zł**.

Najemcy lokali mieszkalnych mają możliwość odpracowania długu. Na dzień 31 grudnia 2018 roku odpracowano zadłużenia na łączną kwotę **52.502 zł**.

W 2018 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę **688.916,76 zł**, których beneficjentami było **337 osób**. Kwota najniższego dodatku wyniosła **21,64 zł**, zaś kwota najwyższego dodatku to **612,16 zł**.

W zasobie gminy w 2018 r. znajdowały się następujące budynki niemieszkalne:

1. Zielonogórska 46 - lokal użytkowy w najmie
2. Podwale 7/1- lokal użytkowy w najmie oraz magazyn rzeczy z eksmisji
3. Parafialna 4 - lokale użytkowe dla organizacji społecznych
4. Miarki 2a - lokal użytkowy wykorzystywany przez społeczność romską
5. Witosa 14 - lokal mieszkalny + lokal użytkowy
6. Topolowa 4 - noclegownia.

7.2.1. Polityka czynszowa opiera się na następujących założeniach:

- Podziale miasta Nowa Sól na strefy: centralną i peryferyjną.
 - Dla lokali socjalnych stawka czynszu ustalana jest indywidualnie dla danego budynku socjalnego i nie są stosowane żadne ulgi
 - Dla lokali mieszkalnych ustalana jest maksymalna stawka czynszu stosowana w lokalach z pełnym wyposażeniem, a dla lokali, które nie posiadają pełnego wyposażenia stosowane są bonifikaty w wysokości 10 % za brak elementu wyposażenia, nie większe niż 50 % stawki maksymalnej.
- Systemie kształtowania zmian czynszów.
 - Wzrost stawki czynszu jest dokonywany w oparciu o Obwieszczenie Wojewody Lubuskiego w sprawie ustalenia wskaźnika przeliczeniowego odtworzenia 1m² pow. użytkowej budynków mieszkalnych na terenie woj. lubuskiego.
 - Stawka czynszu w roku 2018 uległa zmianie z **7,28 zł / m²** na **7,93 zł/ m²**.

7.3. Plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości (art. 23 i 25 ugn) – tereny komunalne:

1. Gmina Nowa Sól-Miasto jest właścicielem gruntów o łącznym obszarze **522,69 ha**, położonych na terenie miasta oraz gruntów położonych poza granicami administracyjnymi gminy miejskiej o obszarze **35,39 ha** (stan na 31 grudnia 2018 r.).

W trwałym zarządzie znajdowały się nieruchomości o łącznej powierzchni **58,30 ha**.

W dzierżawie znajdowały się grunty o obszarze **23,10 ha**.

Terenów inwestycyjnych przygotowywanych do sprzedaży było łącznie **78,10 ha**.

Przygotowanych do sprzedaży było również **37 nieruchomości** pod zabudowę jednorodziną o powierzchni **3,57 ha**.

Gmina korzysta z Ewidencji Gruntów i Budynków prowadzonej przez Starostę Nowosolskiego.

2. Zarząd nieruchomościami Gminnymi sprawowany jest w następujący sposób:

- Lokale mieszkalne (w liczbie 1408) i budynki administrowane są przez Zakład Usług Mieszkaniowych Spółka z o.o. w Nowej Soli
- jednostki organizacyjne Gminy posiadają nieruchomości w trwałym zarządzie,
- pozostałymi nieruchomościami stanowiącymi zasób komunalny gospodaruje Prezydent Miasta i dotyczy to szeroko pojętego obrotu: sprzedaży, oddania w użytkowanie wieczyste i w trwałe zarząd, darowizny, zbycia w drodze zamiany, wydzierżawienia i użyczenia.

3. Główne kierunki gospodarowania zasobem nieruchomości:

- sprzedaż i przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności przyniosły łączny dochód w kwocie **4.717.853,29 złotych**, na którą m. in. składa się:
 - przygotowanie i sprzedaż działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Ze sprzedaży działek uzyskano **1.837.200 złotych**.
 - przygotowanie i sprzedaż działek inwestycyjnych. Ze sprzedaży działek uzyskano **1.146.000 złotych**.
 - sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz najemców oraz w przetargach. Uzyskano kwotę **1.441.597,03 złotych**.
- nabycie nieruchomości pod budowę infrastruktury drogowej, na terenie byłej NFN Odra, o powierzchni **0,0145 ha**
- zamiana terenów w celu uzyskania zwartych kompleksów działek na cele inwestycyjne. Dokonano zmiany nieruchomości, w ramach których pozyskano 7 działek o łącznej powierzchni **2,22 ha** oraz nabyto 2 działki o łącznej powierzchni **0,92 ha** na cele mieszkaniowe.

8. Transport:

8.1. Dokumenty strategiczne:

Miasto realizuje usługi transportowe w oparciu o:

- Uchwałę nr LXVII/539/18 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie cen za usługi przewozowe świadczone środkami publicznego transportu zbiorowego w granicach administracyjnych Gminy Nowa Sól – Miasto i gmin, które zawarły porozumienie międzygminne z Gminą Nowa Sól – Miasto.

- dokument strategiczny jakim jest **Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego**:

Głównym celem planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego (planu transportowego), jest zaplanowanie na lata 2016-2025 usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej, realizowanych na obszarze Nowej Soli i gmin, które zawarły z Gminą Nowa Sól – Miasto porozumienia w zakresie organizacji transportu publicznego w ramach Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego został przygotowany zgodnie ze strategią zrównoważonego rozwoju transportu, której fundamentem jest uznanie istotnego znaczenia mobilności dla rozwoju społeczno-gospodarczego i dążenie do ograniczenia negatywnych następstw rozwoju motoryzacji indywidualnej.

Celem niniejszego planu jest stworzenie zintegrowanego systemu transportu miejskiego z uwzględnieniem:

- zapewnienia dostępności systemu transportowego wszystkim mieszkańcom Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego;

- ograniczenie negatywnych efektów związanych z rozwojem transportu, takich jak: wzrost emisji zanieczyszczeń, hałasu, nadmiernego zużycia energii;
- wsparcie i poprawa wydajności oraz efektywności w transporcie pasażerów;
- zwiększenie bezpieczeństwa w transporcie pasażerskim i podniesienia atrakcyjności i jakości środowiska miejskiego oraz zagospodarowania przestrzeni miejskiej.

W dokumencie przedstawiono scenariusze rozwoju zrównoważonej mobilności miejskiej oraz ujęto poniższe elementy jej planowania:

- dokonano przeglądu dokumentów strategicznych szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego;
- na podstawie dostępnych danych zdiagnozowano stan mobilności miejskiej – z uwzględnieniem wszystkich rodzajów środków transportu;
- opracowano scenariusze rozwoju zrównoważonej mobilności miejskiej – z uwzględnieniem partycypacji społecznej w aktualizacji planu;
- określono wizję, priorytety i cele szczegółowe oraz plan działań krótkoterminowych;
- opracowano zasady monitoringu realizacji przedsięwzięć.

W ramach przyjętej w niniejszym planie strategii zrównoważonego rozwoju mobilności, podstawowe znaczenie ma dążenie do zapewnienia racjonalnego zakresu usług świadczonych przez transport zbiorowy na obszarze Nowej Soli i gmin ościennych. Racjonalność tę determinuje:

- dostosowanie ilości i jakości usług świadczonych przez transport zbiorowy do preferencji i oczekiwań pasażerów, w tym w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych;
- zapewnienie wysokiej jakości usług transportu zbiorowego, tworzących realną alternatywę dla podróży własnym samochodem osobowym;
- koordynacja planu rozwoju transportu lokalnego z planami rozwoju transportu w regionie i w kraju oraz z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego;
- redukcja negatywnego oddziaływania transportu na środowisko;
- efektywność ekonomiczno-finansowa określonych rozwiązań w zakresie kształtowania oferty przewozowej i infrastruktury transportowej.

Przyjęta w niniejszym planie strategia zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego i mobilności miejskiej jest zgodna z dokumentami strategicznymi Unii Europejskiej, Polski, województwa lubuskiego, powiatu nowosolskiego, Gminy Nowa Sól – Miasto oraz gmin, które podpisały lub zamierzają podpisać z Gminą Nowa Sól – Miasto porozumienia komunalne w sprawie organizacji transportu publicznego.

8.2. Realizacja Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w 2018 r.:

W ramach projektu „Przyjazna Komunikacja Publiczna – Centra Obsługi Pasażerów Nowosolskiego Subobszaru Funkcjonalnego”, dofinansowywanego z RPO – Lubuskie 2020, wykonano w 2018 roku n/w zadania inwestycyjne, które całościowo rozwiązały i znacząco podniosły jakość usług transportu publicznego w mieście:

1. Zakup taboru autobusowego - 27 sztuk nowych, niskopodłogowych i niskoemisyjnych autobusów (norma EURO VI), w tym: 23 sztuk pojazdów SOLARIS typu midi oraz 4 sztuk pojazdów AUTOSAN typu standard.
2. Budowa zajezdni autobusowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i wyposażeniem w Nowej Soli.
3. Budowa 13 lokalnych Centrów Obsługi Pasażerów obejmująca:
 - a) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy ul. Piastowskiej w Kolsku,
 - b) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy ul. Plac Powstańców Wielkopolskich w Konotopie,
 - c) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy ul. Głogowskiej w Nowej Soli,
 - d) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy ul. Śląskiej w Nowej Soli,
 - e) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy ul. Chałubińskiego w Nowej Soli,
 - f) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy ul. Przemysłowej w Nowej Soli,

- g) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy ul. Zielonogórskiej („MODRZYCA”) w Nowej Soli,
 - h) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy ul. Szkolnej w Kielczu,
 - i) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy ul. Nowosolskiej w Przyborowie,
 - j) Lokalne centrum obsługi pasażerów w Lubięcinie,
 - k) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy Cmentarzu Komunalnym w Otyniu
 - l) Lokalne centrum obsługi pasażerów w miejscowości Bielawy,
 - m) Lokalne centrum obsługi pasażerów przy ul. Głogowskiej w miejscowości Siedlisko,
4. Budowa lokalnego Centrum Obsługi Pasażerów w Kożuchowie.
 5. Budowa Centrum Obsługi Pasażerów Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego w Nowej Soli - rozbudowa ul. Towarowej i ul. Zjednoczenia w Nowej Soli.
 6. Przebudowa budynku dworca PKP w Nowej Soli z dostosowaniem pomieszczeń dla potrzeb Centrum Obsługi Pasażerów Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego.
 7. System dynamicznej informacji pasażerskiej.

Realizacja projektu została rozpoczęta w 2017 roku, główne zadania inwestycyjne zostały zakończone w 2018 roku i od lipca 2018 roku rozpoczęła funkcjonowanie komunikacja publiczna na terenie Nowosolskiego Subobszaru Funkcjonalnego.

9. Kultura i sport - działalność jednostek:

9.1. Nowosolski Dom Kultury:

9.1.1. Działalność statutowa jednostki:

Instytucja funkcjonuje na podstawie Uchwały Nr XVIII/140/2004 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 06 lutego 2004 roku nadano statut NDK. Do podstawowych zadań NDK należy w szczególności:

- edukacja przez sztukę,
- wychowywanie przez sztukę,
- tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania kulturą i sztuką,
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych.

W ramach realizacji swoich zadań NDK może organizować:

- koncerty,
- spektakle,
- wystawy,
- seanse filmowe,
- prowadzić impresariat artystyczny,
- prowadzić pracownie artystyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- realizować odpłatne usługi małej poligrafii, fotograficzne, filmowe, plastyczne, a także wypożyczać rekwizyty, stroje, sprzęt techniczny i inny, wynajmować sale i pomieszczenia,
- realizować imprezy zlecone (okolicznościowe, wyborcze, rodzinne, itp.)
- prowadzić działalność gospodarczą samodzielnie lub przez agentów,
- realizować zadania z innymi, dodatkowymi formami dopuszczonymi prawem w działalności kulturalnej.

9.1.2. Efekty działalności statutowej w 2018 r.:

W 2018 roku NDK zorganizował 92 wydarzenia o charakterze kulturalnym w tym:

- a) wystawy – 5,
- b) koncerty – 32,
- c) spektakle – 24,
- d) transmisje na żywo – The Metropolitan Opera – 13,

- e) warsztaty teatralne – 9,
- f) spotkania okolicznościowe – 7,
- g) konkursy – 2

oraz 305 seansów filmowych.

We wskazanych wydarzeniach wzięło udział łącznie 31.389 mieszkańców, w tym 17.884 w projekcjach kinowych.

W zakresie artystycznym NDK był współorganizatorem Święta Solan oraz Wigilii Miejskiej.

Nowosolski Dom Kultury prowadzi otwarte zajęcia przeznaczone dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Zajęcia obejmują aktywność w zakresie tańca, sztuk plastycznych, teatru i muzyki. Ich zasięg obejmuje uczestników czynnych zgrupowanych w sekcjach i kołach zainteresowań:

1/ sekcje:

- plastyczna: malarstwo i rysunek (46 osób),
- muzyczna: zajęcia wokalne (38 osób)
- taneczna: balet, hip hop, tango, cheerleaders (225 osób),
- ceramiczna (60 osób),
- teatralna (26 osób),
- modelarska (8 osób),
- Klub Gier Planszowych Offline (formuła otwarta - średnio tygodniowo 15 osób),
- zajęcia z jogi (24 osoby),
- aktywne poranki (dla seniorów) (23 osoby),

2/ zespoły:

- Big Band Nowosolski (17 osób),
- Junior Big Band (15 osób),
- Nowosolskie Smyczki (18 osób),
- Zespół Śpiewaczy Wrzosa (20 osób),
- zespół wokalny „Do Końca” (4 osoby),
- „Rezerwowi” (5 osób),
- „SOME” (5 osób),
- teatr Avis (16 osób),
- teatr UrVis (10 osób),
- „Rasowe Rytm” (6 osób).

Tygodniowo (bez uwzględniania częstotliwości wynikającej z rozkładu zajęć) z powyższych form warsztatowych **korzystało 581** mieszkańek i mieszkańców miasta.

Soliści, zespoły i grupy realizujące programy zajęć mają na swoim koncie występy w ramach imprez na rzecz mieszkańców gminy (Festiwal Krasnala, Święto Solan, tematyczne koncerty w NDK „Dzień Tańca” i „Mikołajki” oraz premiery teatralne „Rajska konfitura” i „Narcyz”).

Wykaz zrealizowanych działań w roku 2018:

- a) **koncerty** – plan 20 / zrealizowano 32: koncert karnawałowy Filharmonii Zielonogórskiej, WOŚP, 60-lecie Lubuskiego Zespołu Pieśni i Tańca, koncert operetkowy, Alosza Awdiejew, Narodowy Chór Białoruski, Grzegorz Turnau, Tomasz Stockinger, Chopin dla każdego, Przedśionek Raju – Vivaldi, Arte dei Suonatori „Szkiełkiem i okiem”, „Raz, dwa, trzy”, koncert symfoniczny Filharmonii Zielonogórskiej, koncert z okazji 100-lecia Niepodległości, koncert jubileuszowy Big Bandu Nowosolskiego, Legenda Amadeusa, koncerty Państwowej Szkoły Muzycznej, koncert Młodzieżowej Orkiestry Dętej, koncert zespołów śpiewaczych w ramach Dnia Seniora, koncert „Polska biesiada”.
- b) **spektakle** – plan 10 / zrealizowano 24: „Królewski wróbel”, „Koziołek Matołek”, „Brzydkie Kaczątko”, „Andropauza 3”, „Rajska konfitura”, „Narcyz”, „Edi z Bombaju”, „Paweł i Gawel”, „Bezpieczna kryjówka”, „Scenariusz na trzech aktorów”, „Królowna Śnieżka”, „Krawiec Niteczka”, „Sztukmistrze”, „Pustka. Pustynia. Nic”, „Słowo na G”, „Kasiénka”, „Kim jestem?”, „Zakonnice odchodzą po cichu”, „Opowieści z niepamięci”, „Wesele. Poprawiny”, „Album Karla Höckera”.
- c) **wystawy** – plan 5 / zrealizowano 5: wystawy malarstwa i ceramiki pracowni NDK, wystawa pracowni twórczych poszukiwań, wystawa malarstwa Grażyny Talarek.

d) transmisje The Metropolitan Opera: Live in HD – plan 10 / zrealizowano 13

9.2. Miejska Biblioteka Publiczna:

9.2.1. Działalność statutowa jednostki:

Miejska Biblioteka Publiczna działa na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr XXI/160/12 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 24 lutego 2012 r.

W roku 2018 w sprawie Biblioteki nie podejmowano żadnych uchwał.

Wykaz zrealizowanych działań/zadań zgodnych z wykonaniem planów i założeń na 218 r.:

1. Opieka nad zbiorami:

- zakup i wprowadzenie do katalogu nowości wydawniczych
- naprawy bieżące, prace introligatorskie
- selekcja zbiorów
- inwentaryzacja zbiorów w Oddziale dla Dzieci
- systematyczna windykacja zobowiązań czytelników.

2. Dbłość o bezpieczeństwo zbiorów (inwestycja: zakup systemu ochrony zbiorów w Oddziale dla Dzieci)

3. Doskonalenie form udostępniania zbiorów:

- promocja nowości na stronie www i na Facebooku;
- podnoszenie kwalifikacji w zakresie obsługi czytelnika (udział pracowników w szkoleniach i warsztatach);
- przystąpienie do konsorcjum – platforma LEGIMI (dostęp do bazy tysięcy e-booków);
- dostęp do zbiorów Biblioteki Narodowej Academica.

3. Organizacja i dokumentacja działań popularyzujących książkę, czytelnictwo, kulturę:

- spotkania autorskie – 11 razy;
- wystawy – 3 razy;
- wieczory literackie, muzyczne, konkursy itp. – 10 razy;
- kawiarenki językowe – 32 razy;
- kawiarenka szachowa – 9 razy;
- lekcje biblioteczne – 67 razy;
- spotkania DKK – 20 razy;
- pogadanki, przedstawienia teatralne, warsztaty – 53 razy.

4. Promocja działalności biblioteki: informacje do prasy, projektowanie i wykonanie materiałów promocyjnych na stronie www, na Facebooku oraz w formie papierowej: plakaty, ulotki, zaproszenia.

5. Wypełnianie zadań biblioteki powiatowej:

- zakup książek dot. regionu;
- organizacja spotkań autorskich z regionalistami;
- organizacja sześciu spotkań edukacyjnych pod hasłem: „O finansach w bibliotece”;
- w ramach działalności regionalnej - cykl 5 spotkań mieszkańców Nowej Soli z Prezydentem Miasta o bieżących sprawach miasta i mieszkańców;

tworzenie bazy o regionie: w module Bibliografii Regionalnej w 2018 sporządzono 524 opisy bibliograficzne. Na dzień 31.12.2018 r. baza Bibliografii powiatu nowosolskiego liczy 3995 opisów.

9.2.2. Zasoby jednostki i efekty działalności w 2018 r.

W gminie w 2018 r. funkcjonowała jedna biblioteka - Miejska Biblioteka Publiczna z zadaniami biblioteki powiatowej. W skład MBP wchodziły agendy: Biblioteka Główna, Oddział dla Dzieci, Filia. W 2018 r. nie otwarto i nie zamknięto żadnej filii.

Budynki Biblioteki Głównej i Oddziału dla Dzieci, znajdujące się przy ulicy Bankowej 3, oraz budynek Filii, znajdujący się przy ulicy 1 Maja 14, mają od dawna podjazdy przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

Budynek Biblioteki Głównej wyposażony jest w podjazd i platformę dla wózków inwalidzkich oraz windę osobową.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2018 r. wynosił 91338 woluminów, a na dzień 31 grudnia – 90985 woluminów. W przeliczeniu na 1 mieszkańca łączna liczba woluminów wynosiła 2,34 na dzień 1 stycznia 2018 r. oraz 2,33 na dzień 31 grudnia 2018 r. W 2018 r. dwie agendy biblioteki – Biblioteka Główna, Oddział dla Dzieci – zapewniły możliwość wypożyczania płyt CD i DVD, z czego skorzystało 250 mieszkanki i mieszkańców. Zbiory audiowizualne w 2018 r. zostały wzbogacone o 302 pozycje.

Czytelnicy. Na koniec roku 2017 było zarejestrowanych 6516 czytelniczek i czytelników, zaś na koniec roku 2018 liczby te wynosiły 6095. W ciągu roku z usług poszczególnych agend Biblioteki skorzystało 6095 czytelniczek i czytelników, którzy skorzystali łącznie ze 126 875 woluminów.

Zbiory. W 2018 r. wzbogacono zbiory MBP m.in. o nowe wydania klasyki oraz podręczniki akademickie i lektury szkolne, dzięki czemu można było ubytkować egzemplarze zużyte, zacytane i nieaktualne. Wśród zakupionych pozycji znalazło się wiele nowości wydawniczych, książki nominowane do nagród literackich, a także pozycje plasujące się na czołowych miejscach w rankingach czytelniczych. Zakupione zostały również książki, których autorzy mieli w Bibliotece spotkania autorskie.

I tak zakupiono 5966 pozycji, a w tym: literatura piękna dla dorosłych stanowiła 53%, literatura piękna dla dzieci i młodzieży 24%, literatura popularnonaukowa 23%.

Stan zatrudnienia na 01.01.2018r. i na 31.12.2018 r. - 26 osób na 25,25 etatu.

Komputery. W MBP użytkowano 51 komputerów, w tym 49 komputerów z dostępem do szerokopasmowego Internetu. Katalogi on-line zapewniały wszystkie agendy MBP: Biblioteka Główna, Oddział dla Dzieci, Filia. W 2018 r. możliwość zdalnego (internetowego) składania zamówień (rezerwacji na wypożyczony egzemplarz) zapewniły wszystkie agendy MBP: Biblioteka Główna, Oddział dla Dzieci, Filia.

Wykaz zrealizowanych działań w roku 2018:

W 2018 r. Biblioteka zorganizowała następujące wydarzenia mające na celu promocję czytelnictwa:

a) Spotkania autorskie zrealizowane w ramach oferty dla dorosłych:

- spotkanie z Markiem Grzelką, nowosolskim dziennikarzem i pasjonatem historii; na podstawie materiałów źródłowych, w 73. rocznicę likwidacji przez Niemcy nowosolskiej filii obozu Gross Rosen Marek Grzelka opowiedział o likwidacji nowosolskiej filii i „marszu śmieci” tysiąca kobiet do Flossenburga i Bergen-Belsen;

- spotkanie z prof. Karolem Zielińskim z Uniwersytetu Wrocławskiego, absolwentem nowosolskiego LO
Temat: „Kobiety w poezji i prozie w antycznej Grecji” – spotkanie zorganizowane z okazji Roku Kobiet;

- spotkanie z dr Moniką Milewską z Uniwersytetu Gdańskiego, antropologiem kultury;
Temat: promocja książki „Bogowie u władzy”, na którą składa się dziesięć esejów o władcach od starożytności po współczesność; dyskusja na temat władzy totalitarnej, zagrożeń we współczesnym świecie itp.;

- spotkanie z okazji 100-lecia Niepodległości z prof. Bogdanem Trochą, filozofem i literaturoznawcą, wykładowcą Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego;
Temat: „Literackie spory o niepodległość”;

- spotkanie z Anną Kamińską; Temat: promocja dwóch książek - biografii: znanej biologiki i działaczki na rzecz przyrody - Simony Kossak i Wandy Rutkiewicz, himalaistki, pierwszej Europejki, która zdobyła Mount Everest i pierwszej kobiety, która weszła na K2;

- spotkanie z himalaistą Krzysztofem Wielickim;
Temat: prelekcja pt. „Mój wybór”. Alpinista opowiedział o swojej niekończącej się ścieżce górskiej, a spotkanie było połączone z promocją książki wydanej pod tym samym tytułem;

- spotkanie z Marcinem Kydryńskim, dziennikarzem muzycznym, podróżnikiem, autorem książek;

Temat: promocja najnowszej książki „Biel. Notatki z Afryki”, w której autor m.in. pokazuje, jak Czarny Łąd zmienia się na naszych oczach, kontynent dziki, brutalny, targany plagami i konfliktami, a równocześnie piękny, pełen fantastycznej natury i zmysłowości;

- spotkanie z Urszulą Jabłońską i Karoliną Sulej, reporterkami i podróżniczkami;
Temat: promocja książek „Człowiek w przystępnej cenie. Reportaże z Tajlandii” i „Wszyscy jesteście dziwni. Opowieści z Coney Island” - o Tajlandii i Stanach Zjednoczonych;

- spotkanie z Zofią Mąkosą;
Temat: Promocja książki „Wendyjska winnica. Cierpkie grona”, epickiej opowieści z czasów wojny, w której autorka pokazuje trudną, niemiecko-polską historię;

b) Wystawy:

- twórcy: Izabella Gmyrek i Adrian Gmyrek; Tytuł: „Sekretne życie drzew”, wystawa plenerowa w Ogrodzie Sztuk, inspirowana książką o tym samym tytule. Zdjęcia powstały w Polsce (niektóre w Puszczy Białowieskiej) i w Afryce;

- twórcy: Szymon Teluk - wykładowca Ośrodka Postaw Twórczych we Wrocławiu i Uniwersytetu Zielonogórskiego; Tytuł: „Zamęt”; wystawa rysunków, ilustracji, komiksów. Ich twórca popularyzuje w całym kraju komiks i rysunek wśród różnych grup wiekowych. Jako ilustrator i autor komiksów współpracuje z pisarzami i muzykami oraz tworzy na potrzeby reklamy i stron internetowych. Od 1995 r. aktywnie działa jako karykaturzysta rysując w terenie oraz podczas pokazów rysowania na żywo;

- twórcy: pensjonariusze Domu Pomocy Społecznej w Kamieniu Wielkim i studenci Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu; Tytuł: „Portret kobiety”; ekspozycja przełamuje tabu, zmusza do refleksji nad losami ludzi często samotnych, czasami opuszczonych przez bliskich, czasami zmagających się z ciężką chorobą;

c) Wieczory literackie, muzyczne, konkursy itp.

- Nazwa wydarzenia: „Kocham wolność i rozumiem” (wieczór słowno-muzyczny podczas Światowego Dnia Poezji zorganizowany z okazji 100 lat odzyskania przez Polskę niepodległości);
Nazwiska wykonawców: muzycy: Dariusz Cetner (instrumenty klawiszowe), Norbert Fleischer (gitara), Robert Kajdanowicz, Agnieszka Tyszkiewicz, Agnieszka Pleszewska, Natalia Ostrowska, Krzysztof Pleszewski i Leszek Czybylski (wszyscy śpiew). Wiersze czytali Agata Wojtkowiak i Eliaz Gramont;

W części muzycznej kilkanaście polskich „wolnościowych” utworów (m.in. Jacka Kaczmarskiego, Maryli Rodowicz, Stanisława Soyki, Martyny Jakubowicz, Michała Bajora czy zespołu Raz Dwa Trzy). W części poetyckiej zaś posłuchaliśmy wierszy m.in. Wisławy Szymborskiej, Jacka Podsiadły czy Khalila Gibrana;

- Nazwa wydarzenia: „A kaz tyz ta Polska” - program słowno-muzyczny Krakowskiego Salonu Poezji z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę. Teksty Stanisława Wyspiańskiego, Juliana Tuwima, Antoniego Słonimskiego, Jana Lechonia i Andrzeja Trzebińskiego;
wykonawcy: aktor teatralny i filmowy Leszek Dyblik i aktor Teatru Lubuskiego Andrzej Nowak;

- „Kocham Mój Kraj”. Międzyszkolny konkurs wokalny z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę współorganizowany przez Bibliotekę;

- spotkanie edukacyjne z pracownikiem nowosolskiego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
Temat: „Kapitał początkowy jako element wysokości emerytury z systemu zreformowanego”;
spotkanie miało zapoczątkować cykl, ale nie spotkało się z zainteresowaniem mieszkańców użytkowników biblioteki i dlatego nie było kontynuacji;

- Nazwa wydarzenia: wręczenie najbardziej aktywnym czytelnikom Złotych Kart;
Cel: Uhonorowanie najbardziej aktywnych czytelników, korzystających z księgozbioru biblioteki;

- warsztaty komputerowe dla seniorów; Cel: W ciągu pięciu dni zajęć osoby starsze poznały funkcje edytora tekstu, wyszukiwarki internetowej i poczty elektronicznej. Była to też okazja, żeby przełamywać opór do nowoczesnych technologii i praktycznie wykorzystywać zdobytą wiedzę;

- Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego; Minispektakl w wykonaniu pracowników Biblioteki i uczniów LO na podst. scenariusza dyrektor Biblioteki Elżbiety Gonet wg tekstu Żeromskiego. Spektakl odbył się w Ogrodzie Sztuk na scenie amfiteatryku. Następnie czytanie wybranych fragmentów przez przybyłych na spotkanie uczestników;

d) Wydarzenie cykliczne:

- kawiarenki językowe promujące wiedzę o innych krajach i ich literaturę : kawiarenka angielska, hiszpańska, niemiecka, rosyjska;

- kawiarenka szachowa; Cel: pojedynki z mistrzem szachowym, a dla początkujących – nauka gry;

- Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych; Cel: dyskusje nad wybranymi książkami;

e) Wycieczki oraz lekcje biblioteczne:

Cel: poznanie zbiorów i zasad korzystania z biblioteki. W 2018 r. z udziałem następujących szkół i jednostek: Liceum Ogólnokształcące, Liceum Matematyczno-Przyrodnicze na Ukrainie, Publiczne Gimnazjum Nr 1, Publiczne Gimnazjum Nr 2, Publiczne Gimnazjum Nr 3, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 6, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 8, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 15 Zielona Góra, Środowiskowy Hufiec Pracy, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Dom Samopomocy.

f) Spotkania autorskie, zrealizowane w ramach oferty dla dzieci:

- Agnieszka Ginko / poetka, pisarka książek dla dzieci i publikacji edukacyjnych. Tematem spotkania, była promocja książki „Bajki z dżungli i oceanu”.

- Joanna Marcollo / ilustratorka książek dla dzieci. Podczas spotkania autorka prezentowała książkę „Kim i Ktoś z Nikim”, w której bawi czytelnika obrazem i słowem.

Spotkanie poetyckie

Rok 2018 był rokiem Zbigniewa Herberta. W Galerii po Tekstem odbyło się spotkanie poetyckie dla młodzieży, poświęcone twórczości poety.

Konkurs

luty/maj - „Zabawa z książką - Nie ma spania, bez czytania

Akcje

Grudzień - Wypożycz książkę niespodziankę - „Czytaj nie tylko od święta”. Czytelnicy Biblusa mogli wypożyczyć książki- niespodzianki.

Przedstawienia teatralne na podstawie tekstów literackich:

1) Przedstawienie „Zamieszanie w krainie bajek” w wykonaniu teatryku „Horroriki” z Szkoły Podstawowej Nr 8 kl. IIIc

2) „Brzydkie kaczątko” w wykonaniu dzieci ze Szkoły Podstawowej Nr 8 kl. Vc. Po spektaklu rozmowa o tolerancji.

Lekcje biblioteczne i wycieczki

Tematy lekcji bibliotecznych: Historia książki: od przekazu słownego do e-booków; Książka wczoraj, książka dziś - jak wygląda współczesna książka; W świecie baśni i bajek; Czas - pory roku, dni godziny; Pszczoły, co o nich wiemy naprawdę?; Niedźwiedź - łowca motyli - bajka o przyjaźni itp.

Udział szkół i przedszkoli w wycieczkach i lekcjach bibliotecznych: Szkoły Podstawowe nr 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 w Nowej Soli, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Nowej Soli, Publiczne Przedszkole nr 1, 5, 6, 7, 8, 9, Niepubliczne Przedszkole „Mali Odkrywczy”.

Czytanie na Dywanie: spotkania z bibliotekarzami odbywają się raz w miesiącu, w różnych przedszkolach.

Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci – raz w miesiącu

Angielska kawiarenka językowa dla dzieci - raz w miesiącu

Warsztaty - warsztaty komiksu prowadzone przez Szymona Teluka autora i ilustratora komiksów, rysownika, karykaturzystę. Uczestnicy warsztatów uczyli się tworzyć karykatury i tworzyli bohaterów fikcyjnych.

Ferie pod hasłem „Zima, książka i ja”

1) Warsztaty informatyczne pt. „Robotyka i programowanie w bibliotece”, prowadzonych przez informatyka Leszka Pańczaka. Uczestnicy samodzielnie tworzyli konstrukcję z elementów elektronicznych.

2) Codzienne zajęcia prowadzone przez bibliotekarzy: czytanie, gry planszowe, zagadki, teatryk, „Bajkowy Bal” itp.

Tydzień Bibliotek

W 2018 Tydzień Bibliotek obchodzony był pod hasłem „(Do)wolność czytania”.

- Spotkanie z Krystianem Kawikiem, hodowcą gadów i płazów.
- Konkurs czytelniczy „Nie ma spania bez czytania, złote karty dla najaktywniejszych czytelników.
- Przedstawienie pt. „W moim magicznym domku” w wykonaniu grupy teatralnej „Ósemkowy Teatr” ze Szkoły Podstawowej Nr 8.

Wakacje

Hasło: „Na każde pytanie, odpowie czytanie”:

- Wspólne czytanie bajek, rozwiązywanie zagadek literackich, czy odtwarzanie postaci z bajek.
- Gry planszowe,
- Minifestyn i kiermasz książek dla dzieci i rodziców w Ogrodzie Sztuk: „Nie trać formy przez cały rok szkolny”.

W wydarzeniach promujących czytelnictwo **wzięło udział 5401 osób**.

Przy Miejskiej Bibliotece Publicznej funkcjonują następujące grupy: Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych; Dyskusyjny Klub Książki dla dzieci; Kawiarenka Szachowa; kawiarenki językowe dla dorosłych: angielska, hiszpańska, niemiecka, rosyjska; angielska kawiarenka językowa dla dzieci. Wszystkie zajęcia są bezpłatne, nie tworzy się list uczestników, a osoby na poszczególnych spotkaniach często się zmieniają. We wszystkich zajęciach wzięło udział 411 mieszkanek i mieszkańców. W ich ramach zorganizowano 61 spotkań, które można zaklasyfikować jako literackie, językowe i edukacyjne.

9.3. Muzeum Miejskie:

9.3.1. Działalność statutowa jednostki:

Bieżąca działalność instytucji opiera się na:

- Programie kadencyjnego działania Muzeum Miejskiego w Nowej Soli na lata 2013-2020 opracowanego przez dyrektora muzeum,
- Rocznych planach działalności Muzeum Miejskiego zatwierdzanych przez Radę Muzeum powoływaną przez Radę Miejską w Nowej Soli.,
- Rocznym planie finansowym zatwierdzanym przez Prezydenta Miasta Nowej Soli

9.3.2. Raport ze stanu i działalności w 2018 r:

1. W 2018 r. w gminie funkcjonowało 1 muzeum.
2. Obiekty nie były w 2018 r. dostosowywane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
3. Na dzień 1 stycznia 2018 r. stan muzealiów (eksponatów) wynosił **9 725** pozycji inwentarzowych.
4. Na dzień 31 grudnia 2018 r. stan muzealiów (eksponatów) wynosił **9937** pozycji inwentarzowych.
5. W przeliczeniu na jednego mieszkańca liczba muzealiów na początek 2018 r. wynosiła (liczba mieszkańców na początku roku 36 705 osób) – **0,26 sztuk/mieszkańca**.
6. W przeliczeniu na jednego mieszkańca liczba muzealiów na koniec 2018 r. wynosiła (liczba mieszkańców na koniec roku 36 236 osób) – **0,27 sztuk/mieszkańca**.
7. Muzeum zapewniło możliwość udziału w: **wystawach, lekcjach muzealnych, koncertach, warsztatach muzealnych**, z czego skorzystało **6030** osób (w tym 3999 dzieci i młodzieży oraz 2031 dorosłych)
8. Zbiory muzealne zostały powiększone w 2018 r. o **211 pozycji inwentarzowych**.
9. W ciągu roku z usług muzeum skorzystało **6030 osób**, którzy skorzystały z: 12 wystaw czasowych, 8 koncertów, 112 zajęć lekcyjnych i warsztatowych, 3 wykładów i prelekcji.
10. W ciągu roku muzeum miejskie wzbogaciło się o eksponaty o **71 eksponatów**.
11. Muzeum zatrudniało 12 pracowników. Nie było zmian w zatrudnieniu.
12. Muzeum użytkowało 17 komputerów z dostępem do szerokopasmowego internetu, 1 stanowisko multimedialne, 10 stanowisk komputerowych z dostępem dla zwiedzających.
13. Muzeum na promocję dziedzictwa kulturowego wydało:
14. Na prowadzenie Muzeum gmina wydała w 2018 r.: 1 030 000 zł.

15. Przy Muzeum działa Koło Terenowe Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Zielonej Górze.

9.4. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji:

9.4.1. Działalność statutowa jednostki:

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Soli jest jednostką organizacyjną Gminy Nowa Sól - Miasto. Ośrodek powołały do życia w lipcu 1975 roku, ówczesne władze miasta. MOSiR działa w oparciu o statut, który określa jego główne zadania:

- programowanie i realizacja usług w zakresie masowej kultury fizycznej, rekreacji, turystyki i sportu wypoczynkowego zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców miasta,
- programowanie i wykonywanie usług hotelarsko – gastronomicznych,
- prowadzenie promocji, reklamy i marketingu Ośrodka,
- administrowanie, konserwacja, modernizacja i rozbudowa bazy Ośrodka,
- pełnienie funkcji inwestora bezpośredniego przy realizacji inwestycji w zakresie budowy, remontów i rozbudowy dalszych obiektów i urządzeń sportowych,
- prowadzenie innej działalności celem pozyskania środków finansowych,
- propagowanie działalności Ośrodka celem upowszechniania kultury fizycznej, sportu i rekreacji na terenie gminy.

Działaniami polegającymi na upowszechnianiu kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, osób dorosłych, zwiększeniu aktywności fizycznej i świadomości społecznej o potrzebie aktywności ruchowej w każdym wieku na terenie miasta Nowa Sól zajmuje się Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji

Miasto Nowa Sól finansuje również w formie dotacji celowej realizację przedsięwzięć z zakresu sportu przez kluby i stowarzyszenia sportowe.

Wachlarz dyscyplin sportowych, które mogą uprawiać mieszkańcy miasta Nowa Sól oraz sprawdzić swoje wyniki podczas organizowanych zawodów sportowych jest bardzo szeroki: piłka nożna, piłka siatkowa, piłka siatkowa plażowa, piłka ręczna, koszykówka, karate, kajakarstwo, lekkoatletyka, biegi długodystansowe, tenis stołowy, kolarstwo długodystansowe i górskie, fitness.

9.4.2. Stan obiektów sportowych i raport z działalności w 2018 r:

Cele określone w statucie, MOSiR realizuje w oparciu o posiadane w trwałym zarządzie obiekty rekreacyjno-sportowe, których właścicielem jest Gmina Nowa Sól-Miasto:

- **Miejski Stadion Sportowy** (ul. 1 Maja 26) z urządzeniami do lekkiej atletyki i widownią o pojemności ok. 1 tyś. Miejsc;
 - kompleks boisk do siatkówki plażowej z trybunami przenośnymi ok. 100 m-c, zapleczem socjalnym dla zawodników oraz wiatą rekreacyjną;
 - boisko piłkarskie ze sztuczną trawą wybudowane w ramach programu „Blisko Boisko” (ul. Matejki);
- **Hala Sportowa** (ul. Św. Barbary 2) do gier małych z zapleczem socjalnym oraz siedzibą (biura) Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji;
 - Boisko uniwersalne wyremontowanym o nawierzchni poliuretanowej, pełniącym w zimie rolę lodowiska naturalnego;
- **Hala Sportowo – Widowiskowa** (ul. Botaniczna) z widownią ok. 300 miejsc siedzących, spełniająca wymogi sportowe oraz techniczno – sanitarne do organizacji imprez szczebla centralnego w takich dyscyplinach jak: piłka ręczna, siatkówka, koszykówka oraz zewnętrzne boisko, bieżnia i skocznia w dal ze sztuczną nawierzchnią;
- **„Park Krasnala”** (ul. Al. Wolności) - największy w Nowej Soli park zabaw dla dzieci z salą zabaw, kawiarnią i zapleczem małej gastronomii;
- **„Koci Staw”** (ul. Al Wolności) teren rekreacyjny dzierżawiony podmiotowi zewnętrznemu z zachowaniem funkcji rekreacyjno - wypoczynkowych;

- „**Park Krasnala II**” (ul. Południowa) - teren rekreacyjno - sportowy (minigolf, wiaty rekreacyjne, miejsca do grillowania oraz park sportów ekstremalnych (tor BMX, Pump-track, ścianki wspinaczkowe).
 - **Park Linowy** (ul. Południowa) - park linowy z wyposażeniem wydierzawiony w przetargu otwartym nowosolskiemu stowarzyszeniu "PARK", na działalność komercyjną z zachowaniem funkcji rekreacyjno sportowej.
 - **Przystań kajakowa** (ul. Al. Wolności) z zapleczem socjalnym wykorzystywanym przez Kajakowy Klub Sportowy oraz 14 ogólnodostępnych miejsc noclegowych, obiekt zabytkowy wyremontowany po powodzi w 1997 roku;
 - **Marina** - profesjonalnie przygotowana do obsługi turystów przystań małych jednostek pływających nad rzeką Odrą wraz z wypożyczalnią rowerów, oraz wypożyczalnią sprzętu pływającego;
 - **Orlik 2012** (ul. Południowa) - kompleks boisk sportowych wybudowanych w ramach rządowego programu w 2008 roku;
 - **Orlik 2012** (ul. Botaniczna) - kompleks boisk sportowych wybudowanych w ramach rządowego programu w 2011 roku;
 - **Orlik 2012** (ul. Jana Pawła II) - kompleks boisk sportowych wybudowanych w ramach rządowego programu w 2012 roku;
 - **Park „Kacza Górka”** (ul. Wrocławska/ul. Południowa) o powierzchni 14,5 ha. pełniący funkcję wypoczynkowo -rekreacyjną;
 - „**Harcerska Górka**” - (ul. Żwirki i Wigury) wraz z infrastrukturą portową (trapy) oraz przyległy teren rekreacyjny - plac zabaw;
 - **Kąpielisko „Koserz”** - tereny zielone i akweny wodne o łącznej powierzchni ok. 9 ha,
 - **Budynek magazynowy „Solan”** - (ul. Matejki) budynek przyjęty do adaptacji na pomieszczenia techniczno - magazynowe w 2017r.
- W 2018 roku w trwały zarząd MOSiR przekazany został dodatkowy obiekt:
- **Sala sportowa wraz z kompleksem rekreacyjno - sportowym** - (ul. Staszica) obiekt przejęty po reorganizacji sieci szkół (SP2).

a) Rozwój bazy sportowej i rekreacyjnej

Obiekty MOSiR są obiektami użyteczności publicznej, działającymi w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb społeczności lokalnej w zakresie sportu i rekreacji. Spełniając wymogi ustawy o kulturze fizycznej oraz o samorządzie gminnym, MOSiR utrzymuje wysoki standard świadczonych usług. W tym celu niezbędne jest posiadanie bazy stosownej do wymagań instytucji kontrolujących i oczekiwań mieszkańców.

MOSiR systematycznie prowadzi prace remontowe, które ze względu na wiek i zużycie posiadanych zasobów, wykonywane są w coraz większym zakresie.

Miasto Nowa Sól oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w roku 2018 prowadziły następujące inwestycje w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

- rozpoczęcie budowy pływalni
- remont dachów bitumicznych na budynkach garaży i pomieszczeń magazynowych na stadionie miejskim
- wymiana okien i bramy technicznej w Hali Widowiskowo - Sportowej przy ul. Botanicznej
- wykonanie renowacji pięciu wolier dla ptaków i małych zwierząt w Mini Zoo w Parku Krasnala
- remont elewacji zewnętrznych dwóch budynków magazynowych przy kompleksie do siatkówki plażowej na stadionie miejskim
- remont kapitalny budynku "Kasy" na stadionie miejskim
- wykonanie dekoracyjna brama wejściowa do Parku Krasnala.

b) Imprezy, wydarzenia i akcje sportowe

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w zakresie organizacji imprez sportu szkolnego, sportu masowego i kwalifikowanego jest głównym organizatorem, współorganizatorem lub koordynatorem wielu imprez cyklicznych oraz okolicznościowych. Najważniejsze z nich to:

- Biegi uliczne i przełajowe - Półmaraton SOLAN, Bieg do Pustego Grobu,
- Gale Sportów Walki - Judo, Kickboxing
- Spływy oraz Regaty Smoczych Łodzi
- Grand Prix Nowej Soli w Siatkówce Plażowej

- Nowosolska Amatorska Liga Siatkówki halowej
- cykl imprez Lubuskiej Olimpiady Młodzieży
- Czwartki Lekkoatletyczne
- Grand Prix Nowej Soli w Tenisie Stołowym
- Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej
- Ogólnopolskie zawody rowerowe MTB oraz BMX

e) Organizacje pozarządowe działające w zakresie kultury fizycznej i sportu:

Na obszarze Gminy Nowa Sól - Miasto działa wiele organizacji sportowych, które po rozstrzygnięciu konkursu ofert, realizują zadania publiczne w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu (również w ramach programów profilaktycznych). Organizacje te zrzeszają dzieci, młodzież i dorosłych.

10. Pomoc społeczna

10.1. Usługi społeczne:

Efektywna realizacja usług społecznych i ich sprawne funkcjonowanie wymaga dopasowania oraz dostosowania działań z wielu obszarów do rzeczywistych potrzeb mieszkańców gminy. Usługi społeczne w Gminie Nowa sól – Miasto przyczyniają się do zwalczania dyskryminacji, zapewnienia równości płci, poprawy warunków życia, tworzenia równych szans dla wszystkich i uczestnictwa w życiu społecznym.

W 2018 r. funkcjonowały następujące placówki stacjonarnej pomocy społecznej:

- noclegownie (1), z których skorzystało **57 osób**, które stanowią **100% bezdomnych**, za których główne miejsce przebywania uznaje się gminę,
- środowiskowe domy samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z których usług skorzystało **30 osób**

Na dzień 1 stycznia 2018 r. **771 rodzin** otrzymywało zasiłki rodzinne na dzieci, a na dzień 31 grudnia 2018 r. **791 rodzin**. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, wynosiła na początek roku **1 503**, a na koniec roku **1 619**. Kwota świadczeń rodzinnych w 2018 r. wyniosła 11 312 764,40 zł, a kwota zasiłków pielęgnacyjnych 3 696 370,00 zł

Na początek 2018 r. **2 058** rodzin pobierało świadczenie wychowawcze (tzw. 500+), a na koniec 2018 r. **1 900** rodzin.

REALIZACJA GMINNYCH PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH:

10.2.1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018r.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.) gmina ma obowiązek realizować zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W związku z czym w dniu 28 grudnia 2017r. Rada Miejska w Nowej Soli podjęła uchwałę nr LV/452/17. w sprawie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Miasta Nowej Soli na 2018 rok. Program zawiera zadania wynikające również ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowa Sól na lata 2014-2020 oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020.

Celem programu było:

- 1) Zminimalizowanie rozmiarów szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych szkodliwym piciem i nadużywaniem alkoholu.

- 2) Ograniczanie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych przez osoby upijające się i stosujące przemoc w rodzinie.
- 3) Zapobieganie spożywania alkoholu przez społeczeństwo a w szczególności przez dzieci i młodzież szkolną.
- 4) Zmniejszanie skutków społecznych spowodowanych przez osoby pod wpływem alkoholu poprzez wdrażanie procedury kierowania na leczenie odwykowe osób nadużywających alkoholu i uzależnionych.
- 5) Wspieranie integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz rozwijanie, działań wspierających powrót tych osób do samodzielnego życia społecznego.

Zadaniami Gminnego Programu na 2018 rok były:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, w tym:**
 - a) Prowadzenie Punktu Konsultacyjno - Informacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin. W punkcie dyżury pełnią pielęgniarka - specjalistka w zakresie uzależnień, terapeuta uzależnień oraz psycholog.
 - b) W Poradni „Spec – Med.” prowadzenie terapii grupowej i indywidualnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
 - c) Realizacja programu postrehabilitacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin w Stowarzyszeniu Abstynentów klub „Odrodzenie”.
 - d) Udzielanie dotacji finansowej na prowadzenie zajęć terapeutycznych w ramach programu „Caffe Hause” dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz bezdomnych realizowanych przez Stowarzyszenie „Teen Challenge” – Chrześcijańską Misję Społeczną
 - e) Realizacja przez Fundację „Na Nowo” w Nowej Soli pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA) i zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin alkoholowych.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, w tym:**
 - a) Prowadzenie grupy wsparcia dla osób współuzależnionych w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.
 - b) Sfinansowano realizację bezpłatnych porad prawnych dotyczących prawa rodzinnego w Stowarzyszeniu Klub abstynentów „Odrodzenie”.
 - c) Realizacja zajęć psychoedukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, w tym:**
 - a) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego (świetlic) opiekuńczo – wychowawczych oraz specjalistyczne w 6 Szkołach Podstawowych na terenie Miasta Nowej Soli oraz dofinansowywanie działalności 5 placówek wsparcia dziennego w formie środowiskowych.
 - b) Sfinansowanie i organizacja szkoleń dla grup zawodowych zajmujących się profilaktyką m.in. nauczycieli, pedagogów, kuratorów, policjantów, pracowników socjalnych, psychologów itp.
 - c) Sfinansowano realizację zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin alkoholowych i niewydolnych wychowawczo.

- d) Zakupiono i rozkolportowano materiały profilaktyczno - edukacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień.
- e) Prowadzenie konsultacji psychologicznych dla dzieci i młodzieży i ich rodziców w szkołach podstawowych.
- f) Sfinansowano szereg imprez, turniejów, konkursów i programów profilaktycznych, którymi objęto dzieci przedszkolne, młodzież szkolną, ale także nauczycieli, wychowawców i rodziców.
- g) Uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych „Przeciw pijanym kierowcom”, „Alkohol i papierosy”, „Cała polska czyta dzieciom”. Oraz zakupiono materiały do ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2019”.
- h) Zorganizowano wypoczynek letni i zimowy w okresie ferii zimowych i letnich na terenie miasta dla dzieci i młodzieży.
- i) Przeprowadzono zajęcia / warsztaty dla młodzieży prowadzone przez terapeutę uzależnień w szkołach podstawowych oraz ponadgimnazjalnych w zakresie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych związanych z nadużywaniem alkoholu.
- j) Doposażono Szkolne Centra Profilaktyki i Edukacji w szkołach podstawowych.
- k) Sfinansowano prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka,
- l) Przeprowadzono prezentacje szkolnych teatrzyków profilaktycznych z szkół podstawowych i gimnazjalnych w Nowosolskim Domu Kultury,
- m) Sfinansowano realizację programów rekomendowanych (PARPA/ KBdsPN) profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
- n) Organizacja Konferencji „Alkohol a problemy społeczne w odniesieniu do miasta Nowa Sól”.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w tym:

- a) Udzielenie dotacji finansowej na dla stowarzyszeń, organizacji i placówek leczenia odwykowego na terenie miasta na działalność profilaktyczną i rehabilitacyjną wśród mieszkańców miasta..
- b) Udzielenie dotacji finansowej na wsparcie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczo - wychowawczej.
- c) Dofinansowano doskonalenie zawodowe pracowników leczenia odwykowego, członków Komisji RPA i osób zajmujących się pomocą rodzinom z problemem uzależnień.
- d) Zorganizowanie wraz z nowosolskimi stowarzyszeniami trzeźwościami: klubem „Ogniwo” i „Odrodzenie” oraz MOSiR i LOK „Nowosolskiego Dnia Trzeźwości” w Parku Krasnała w Nowej Soli.
- e) Finansowanie działań organizowanych i realizowanych przez stowarzyszenia, instytucje i organizacje na rzecz osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

- a) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 r.ż. oraz wyeliminowanie niezgodnej z prawem reklamy i promocji napojów alkoholowych.
- b) W przypadku naruszenia zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim oraz zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych przez podmioty gospodarcze na terenie Miasta Nowej Soli, Prezydent Miasta podejmie działania interwencyjne zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

c) Prezydent Miasta w drodze zarządzenia upoważnia pracownika Urzędu Miejskiego lub inną osobę uprawnioną zgodnie z kodeksem postępowania karnego do występowania w charakterze pełnomocnika do podejmowania stosownych czynności w postępowaniu karnym, w tym do reprezentowania Gminy Nowa Sól - Miasto przed sądem.

d) Upoważniona przez Prezydenta Miasta osoba wystąpi z wnioskiem do Powiatowej Komendy Policji o wszczęcie dochodzenia w przypadku naruszenia przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, w tym:

a) Dofinansowanie programów reintegracji społecznej, realizowanych w Klubach Trzeźwościowych i innych placówkach na terenie miasta, dla osób uzależnionych lub nadużywających alkoholu po zakończonym programie psychoterapii, w zakładach opieki zdrowotnej lub poradniach uzależnień na terenie miasta.

b) Wspieranie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu po zakończonym programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego.

c) Wspieranie zatrudnienia socjalnego oraz tworzenia warunków do utrzymywania abstynencji i udzielania pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych od alkoholu po zakończonej terapii w zakładzie leczenia odwykowego.

Zadania programu opracowano **na podstawie sporządzonej diagnozy stanu problemów alkoholowych i zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w mieście.** W diagnozie przedstawiono skalę zjawiska i problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz używaniem nielegalnych substancji psychoaktywnych i stosowaniem przemocy domowej na terenie miasta Nowa Sól na przestrzeni ostatnich pięciu lat. Do napisania diagnozy **wykorzystano wyniki badań ankietowych**, które realizowano w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie miasta w 2016 roku. Badania ankietowe dotyczyły głównie problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, paleniem tytoniu, używaniem nielegalnych substancji psychoaktywnych i tzw. „dopalaczy” oraz agresji i przemocy w szkole oraz przemocy w rodzinie. W diagnozie wykorzystano także **dane statystyczne / źródłowe** / udostępnione przez instytucje zajmujące się wymienionymi problemami, działające na terenie miasta, w tym: Urząd Miejski, Komendę Powiatową Policji, Komendę Straży Miejskiej, Sąd Rejonowy, Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Izbę Wyrzeźwien w Raculi, NZOZ Spec - Med i Punkt Konsultacyjno Informacyjny dla Osób z Problemem alkoholowym i ich rodzin, Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Punkt Konsultacyjno – Informacyjny Przeciwdziałania Narkomanii, Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Poradnie zdrowia psychicznego i uzależnień, placówki leczenia odwykowego, organizacje pozarządowe i instytucje zajmujące się problemem uzależnień, publiczne szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne w Nowej Soli.

10.2.2. Działalność Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Nowej Soli:

Zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.) w mieście funkcjonuje Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. **Komisja realizuje zadania określone ustawowo** w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności: **wydawanie opinii w formie postanowień** dotyczących zgodności usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, ilości punktów sprzedaży przeznaczonych do spożywania na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz przestrzeganie zasad obrotu tymi napojami, które zostały ustalone w uchwałach Rady Miejskiej w Nowej Soli nr XL/305/17 oraz XL/306/17 z dnia 26 stycznia 2017r.; **prowadzenie kontroli przestrzegania warunków i zasad sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych** na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta; **prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów**

alkoholowych; wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych; **prowadzenie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób**, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny lub systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny; **prowadzi rozmowy motywacyjno – interwencyjne** z osobami z problemem alkoholowym i ze sprawcami przemocy domowej oraz ich rodzinami; **podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy** o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Komisja RPA spotyka się na posiedzeniach 4 razy w miesiącu oraz realizuje dyżury raz w tygodniu przez dwie godziny. Zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych zostały określone w gminnym programie rozwiązywania problemów alkoholowych na 2018 rok

W 2018 roku do Komisji RPA wpłynęło **79** wniosków o leczenie odwykowe, w tym 24 wnioski dotyczyły kobiet (1/3 wszystkich zgłoszonych) i 55 mężczyzn. Komisja podjęła również działania wobec 32 rodzin, które objęte są procedurą Niebieskiej Karty. Ponadto Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Soli w 2018r.:

- skierowała 73 osoby na badania psychiatryczno - psychologiczne w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na zlecenie Komisji RPA biegli wykonali 70 opinii;
- przeprowadziła 90 rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami zgłoszonymi do leczenia;
- przeprowadziła 116 rozmów interwencyjnych z 75 członkami rodzin, w których istnieje problem alkoholowy bądź narkotykowy. W wyniku rozmów członkowie komisji w dwóch przypadkach wszczęli procedurę Niebieskiej Karty;
- skierowała 52 wnioski do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do leczenia odwykowego osób uzależnionych;
- rozpatrzyła 57 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wszystkie wnioski zaopiniowano pozytywnie.

10.2.3.Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2020

Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 224) oraz zgodnie z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016 –2020 (Dz. U. z 2016 r. poz.1492), gmina ma obowiązek realizować zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. W związku z czym w dniu 29 grudnia 2016r. Rada Miejska w Nowej Soli podjęła uchwałę nr XXXIX/297/16 w sprawie Gminnego Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta Nowej Soli na lata 2017-2020. Program zawiera zadania wynikające również ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowa Sól na lata 2014-2020 oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020.

Celem programu było:

- 1) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych używaniem narkotyków oraz związanych z tym problemów,
- 2) upowszechnianie wiedzy dot. narkomanii i narkotyków oraz skutków zdrowotnych spowodowanych ich używaniem,
- 3) zapobieganie używaniu nielegalnych substancji psychoaktywnych przez społeczeństwo, a w szczególności przez dzieci i młodzież szkolną,
- 4) wspomaganie działalności szkół, instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) wspomaganie reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych

Zadaniami Gminnego Programu na lata 2017 - 2020 było/ jest odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo -wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, w tym:**
 - a) Prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjny Przeciwdziałania Narkomanii ul. Jaracza 1 w Nowej Soli. Punkt czynny jest od poniedziałku do piątku.
 - b) Udzielono dotacji finansowej na prowadzenie poradnictwa dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz terapii indywidualnej dla osób z problemem uzależnienia w Stowarzyszeniu Relacja w Nowej Soli.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym:**
 - a) prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjny Przeciwdziałania Narkomanii ul. Jaracza 1 w Nowej Soli.
 - b) prowadzenie konsultacji psychologicznych w szkołach podstawowych dla dzieci, młodzieży, ich rodziców i nauczycieli.
 - c) Prowadzenie poradnictwa prawnego w Stowarzyszeniu ul. Drzymały 4 w Nowej Soli dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, w tym:**
 - a) W punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym Przeciwdziałania Narkomanii prowadzone są spotkania Młodzieżowych Liderów Przeciwdziałania Narkomanii.
 - b) Sfinansowano realizację zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia i niewydolnych wychowawczo.
 - c) Zakupiono i rozkolportowano materiały profilaktyczno - edukacyjne dotyczące profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii.
 - d) Sfinansowanie szeregu imprez, konkursów, turniejów i programów profilaktycznych, którymi objęto dzieci przedszkolne, młodzież szkolną, nauczycieli, wychowawców i rodziców.
 - e) Uczestnictwo w ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „Narkotyki? To mnie nie kręci”, „Cała Polska czyta dzieciom”.
 - f) W okresie ferii zimowych i letnich zorganizowano w szkołach podstawowych oraz na terenie miasta dla dzieci zajęcia sportowo – rekreacyjne, animacyjne i turystyczne.
 - g) Przeprowadzono zajęcia / warsztaty dla młodzieży prowadzone przez terapeutę uzależnień w szkołach podstawowych oraz ponadgimnazjalnych w zakresie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych i tzw. dopalaczy.
 - h) Sfinansowano prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka o zainteresowaniach hobbystycznych.
 - i) Sfinansowano lub dofinansowano realizację programów rekomendowanych (PARPA/KBdsPN) profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
 - j) Wyposażono Szkolne Centra Profilaktyki i Edukacji oraz świetlice opiekuńczo wychowawcze prowadzone w szkołach podstawowych.
 - k) Prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych oraz profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w świetlicach szkolnych.
- 4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, w tym::**

- a) Udzielenie dotacji finansowej na działania rehabilitacyjne i profilaktyczne wobec osób z problemem narkotykowym, w tym tzw. dopalaczy i ich rodzin na terenie miasta Nowej Soli.
- b) Sfinansowanie i organizacja szkoleń dla grup zawodowych zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii m.in. nauczycieli, pedagogów, kuratorów, policjantów, pracowników socjalnych, psychologów.
- c) Finansowano lub dofinansowano organizację konkursów, imprez sportowo – rekreacyjnych, programów profilaktyczno – edukacyjnych oraz integracyjnych organizowanych przez instytucje, szkoły i organizacje pozarządowe.

5) Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja zadań wymienionych w programie w roku 2018 jest/ była finansowana ze środków uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia przez gminę na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania programu opracowano na podstawie sporządzonej diagnozy stanu problemów narkomanii i zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w mieście (**j.w. w przypadku Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018r.**).

Zgodnie z Art.11.1. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 224) organ wykonawczy samorządu województwa i gminy sporządza raport z wykonania w danym roku Wojewódzkiego Programu i Gminnego Programu i efektów ich realizacji, który przedkłada odpowiednio sejmikowi województwa lub radzie gminy, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Nowej Soli sporządza, na podstawie opracowanej przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii ankiety, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, wynikających z Gminnego Programu, i przesyła ją do Biura, w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

10.2.4.Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Nowa Sól na lata 2017- 2020:

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym także;

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r., poz.446 ze zm.) i art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r., poz.930 ze zm.) oraz art. 6 ust.2 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz.1390) gmina ma obowiązek realizować zadania w zakresie profilaktyki Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w postaci gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. W związku z czym w dniu 29 grudnia 2016r. Rada Miejska w Nowej Soli podjęła uchwałę nr XXXIX/298/16 w sprawie Gminnego Program

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Nowej Soli na lata 2017-2020. Program zawiera zadania wynikające również ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowa Sól na lata 2014-2020 oraz Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020.

Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest:

- 1) zminimalizowanie zjawiska przemocy w rodzinie;
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 3) zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla ofiar przemocy;
- 4) zwiększanie wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
- 5) zwiększenie skuteczności oddziaływań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadaniami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie zrealizowanymi w 2018 r. były:

1. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Jaracza 1 w Nowej Soli. Punkt działa od poniedziałku do piątku.
- b) Upowszechnianie materiałów profilaktycznych, informacyjno - edukacyjnych dotyczących przemocy i możliwości jej przeciwdziałania oraz ochrony przed przemocą;
- c) Wydawanie corocznego informatora miejskiego w zakresie zapobiegania przemocy i instytucji udzielających wsparcia ofiarom przemocy.
- d) Zakup i rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych, broszur, ulotek, plakatów, informatorów dot. przemocy w rodzinie.
- e) Uczestnictwo w kampaniach społecznych i organizacja lokalnych kampanii informacyjno - edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy.
- f) podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez uczestnictwo w profesjonalnych szkoleniach i warsztatach dot. przemocy w rodzinie.
- g) Zakupiono prenumeraty czasopism profilaktycznych – „Niebieska Linia” i „Remedium” dla instytucji zajmujących się problemem przemocy w rodzinie
- h) Sfinansowanie szeregu imprez, konkursów i programów profilaktycznych, którymi objęto dzieci przedszkolne, młodzież szkolną, ale także nauczycieli, wychowawców i rodziców.

2. Realizacja działań na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie:

- a) Prowadzenie programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.
- b) Podejmowanie interwencji i wdrażanie procedury „Niebieska Karta” przez instytucje ustawowo zobowiązane w środowisku, w którym występuje przemoc.
- c) Dofinansowano doskonalenie zawodowe osób zajmujących się pomocą rodzinom z problemem przemocy w rodzinie, w tym członkom Zespołu Interdyscyplinarnego.
- d) prowadzenie programów i warsztatów dla rodziców oraz opiekunów w zakresie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i poprawy komunikacji interpersonalnej w szczególności w relacjach rodzinnych.
- e) realizacja programów i warsztatów psychoedukacyjnych w zakresie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i poprawy komunikacji interpersonalnej wśród dzieci i młodzieży.
- f) Uczestnictwo w ogólnopolskich kampanii profilaktycznych „Przemoc boli” oraz „Smart to znaczy mądrze - cyberuzależnienie”.
- g) Dopuszono instytucje publiczne, stowarzyszenia oraz organizacje i szkoły w materiały profilaktyczno – edukacyjne oraz poradniki w zakresie pracy ze środowiskami zagrożonymi przemocą

w rodzinie.

h) Współpraca z instytucjami i organizacjami na terenie miasta w celu zminimalizowania zjawiska przemocy w rodzinie.

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w ośrodkach wsparcia:

a) W uzasadnionych przypadkach zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia przy współpracy Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie i ośrodków interwencji kryzysowej działających w województwie.

4. Monitorowanie przemocy w rodzinie na terenie miasta i podejmowanie skutecznych działań ochrony ofiar przemocy:

Monitorowanie Programu jest dokonywane raz w roku poprzez analizę jakościową i ilościową realizacji programu w oparciu o dane uzyskane z instytucji i organizacji pozarządowych wymienionych w programie.

Realizacja zadań wymienionych w programie w roku 2018 jest/ była finansowana ze środków uzyskanych z opłat za wydane zezwolenia przez gminę na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadania programu opracowano na podstawie sporządzonej diagnozy stanu problemów przemocy w w rodzinie i zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w mieście (**j.w. w przypadku Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018r.**).

10.2.5 Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nowej Soli.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) i art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.11493 z późn. zm.) podjęto uchwałę Nr IX/61/11 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Skład zespołu aktualnie liczy 8 osób, przedstawiciele instytucji takich jak: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Soli, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Soli, Komendy Powiatowej Policji w Nowej Soli, Instytucji oświatowych z terenu miasta, Wydz. Ochrony Zdrowia i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Nowej Soli, Sądu Rejonowego w Nowej Soli, Prokuratury Rejonowej w Nowej Soli. W 2018 roku, posiedzenia Zespołu odbywały się nie rzadziej niż raz na kwartał, zaplanowano i zrealizowano 4 spotkania.

Zadaniem zespołu w 2018 r. było integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów określonych w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności:

1. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie - ocenę sytuacji problemowej oraz wypracowanie sposobu postępowania, które miało na celu powstrzymaniu przemocy oraz podejmowanie w tym celu działań przewidzianych przepisami prawa.
2. Inicjonowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałaniu temu zjawisku.
3. Podjęcie interwencji w środowisku w przypadku występowania przemocy domowej i uruchomienie procedur mających na celu jej powstrzymanie.
4. Udzielenie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy.

5. Kierowanie pokrzywdzonych i domniemyanych sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów.
6. Rozpowszechnianie informacji na temat udzielania pomocy, wskazanie instytucji, placówek, organizacji oraz osób działających w obszarze wspierania rodziny, diagnostyki, leczenia, poradnictwa, terapii uzależnień oraz możliwości uzyskania pomocy w środowisku lokalnym.
7. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
8. Wzmocnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodziny.
9. Tworzenie grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z przemocą w rodzinie w indywidualnych przypadkach oraz współpraca z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami oraz pedagogami.
10. Aktywny udział w pracach Zespołu.
11. Zintegrowanie działań z przedstawicielami poszczególnych instytucji odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.
12. Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do podejrzenia lub występowania przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi.
13. Analiza wniosków pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a występowaniem przemocy oraz składanie wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zdiagnozowanie uzależnienia i zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.
14. Informowanie organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
15. Wnioskowanie do Sądu Rejonowego – Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację małoletnich dzieci oraz udzielanie informacji na wniosek Sądu.
16. Kompletowanie materiałów dowodowych i przekazywanie do organów ścigania oraz czynny udział w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu karnym.

W 2018 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowej Soli wpłynęło:

171 Niebieskich Kart **A**, w tym:

- **156** sporządzonych przez Komendę Powiatową Policji,
- **12** sporządzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- **2** przez Oświatę,
- **1** przez KRPA.

Efektom prac grup roboczych było sporządzenie **113** Niebieskich Kart **C** i **44** Niebieskich Kart **D**. Poradnictwem psychologicznym, prawnym, socjalnym, zawodowym, i rodzinnym objęto **211** osób. Pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych objętych było **169** rodzin w tym **98** z okresu sprawozdawczego. W 2018r. zakończono **156** procedur „Niebieska Karta”, w **66** przypadkach rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania dalszych działań. Ogółem w 2018r. było prowadzonych **211** procedur „Niebieska Karta” z tego **116** wszczętych w 2018r. **32** procedury „Niebieska Karta” były prowadzone wobec osób niepełnoletnich.

W stosunku do osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie skierowano **14** zawiadomień do Prokuratury Rejonowej, **58** osób pokrzywdzonych osobiście złożyło zawiadomienie organom ścigania przy wszczęciu lub w trakcie prowadzonej procedury, **29** osób

skierowano na kurs korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie organizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie spośród których 5 otrzymało zaświadczenia o ukończeniu zajęć. W przypadku wystąpienia podejrzenia zaniedbań opiekuńczo - wychowawczych w rodzinach do Wydziału Rodzinnego Sądu Rejonowego skierowano 17 wniosków.

11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi:

W gminie w 2018 r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

Program współpracy Gminy Nowa Sól – Miasto z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w 2018r. (Dz.Urz.Woj.Lubuskiego 2017, poz. 2401), w ramach którego realizowany jest cel główny: *„rozwój społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie podmiotów w realizacji ważnych celów społecznych - w obszarze kultury, kultury fizycznej i turystyki oraz pomocy społecznej i ochrony zdrowia - oraz społecznego zaangażowania mieszkańców w rozwój wspólnoty lokalnej.”*

Cel główny Programu był realizowany poprzez:

- 1) rozwój opartego na partnerstwie i reprezentacji systemu komunikacji i współdziałania Gminy z podmiotami,
- 2) wspieranie zadań na rzecz rozwoju aktywności obywatelskiej i samoorganizacji społeczności,
- 3) poprawę jakości życia mieszkańców, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- 4) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w Gminie,
- 5) kontynuowanie współpracy w ramach wspierania zadań realizowanych przez podmioty w strefie zadań publicznych określonych w art. 4 ust.1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”

Cel Programu został zrealizowany poprzez:

- zlecenie podmiotom zadań publicznych, wspieranie realizacji takich zadań oraz udzielanie dotacji na dofinansowanie ich realizacji,
- wzajemne informowanie o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków,
- prowadzenie banku danych o podmiotach działających na terenie Gminy i publikacja tych danych na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w formie „Mapy aktywności organizacji pozarządowych”
- konsultowanie z podmiotami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów (program współpracy)
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli podmiotów oraz właściwych organów administracji publicznej (komisje konkursowe).

11.1. W roku 2018 w ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, powierzono wykonanie następujących zadań publicznych:

- 1) Polski Czerwony Krzyż - Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób wymagających pomocy od poniedziałku do piątku oraz soboty, niedziele i święta osobom, które ze względu na stan zdrowia takiej opieki wymagają na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto.
- 2) Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Nowosolskie – Prowadzenie noclegowni zapewniającej 34 miejsca dla osób bezdomnych na terenie Gminy Nowa Sól – Miasto.

11.2. W roku 2018 w ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, zlecono wsparcie wykonania następujących zadań publicznych:

- w zakresie kultury:

- 1) Nowosolskie Alternatywne Stowarzyszenie Artystów NASA - Działalność środowisk alternatywnych (organizacja otwartych alternatywnych spektakli teatralnych, wspieranie działalności teatru alternatywnego).
- 2) Nowosolski Uniwersytet Trzeciego Wieku – Na naukę nigdy nie jest za późno.
- 3) Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego – Hufiec Nowa Sól ZHP – Niepodległa ma 100 lat.
- 4) Polski Związek Niewidomych Okręg Lubuski Koło PZN w Nowej Soli – Konkurs kolęd i pastorałek przy spotkaniu opłatkowym dla członków Koła PZN.
- 5) Stowarzyszenie Solanizatorzy – 10. Solanin Film Festiwal 2018.
- 6) Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Pomóż nie będę sam” - Festiwal sztuki ludowej i jadła regionalnego ziemi lubuskiej Cepeliada 2018.
- 7) Fundacja Twórczości Ludowej Cepeliada - Festiwal sztuki ludowej i jadła regionalnego ziemi lubuskiej Cepeliada 2018.
- 8) Polski Czerwony Krzyż – Uroczystość odznaczeniowa z okazji dni Honorowego Krwiodawstwa Polskiego Czerwonego Krzyża.
- 9) Związek Sybiraków Zarząd Główny – Zesłani. Pamiętamy. Przekazujemy.
- 10) Stowarzyszenie Klub Mam – Warsztaty małych inżynierów.

- 11) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Seniorzy dla Niepodległej 100 kotylionów na 100 lecie.
- 12) Stowarzyszenie Kultury Chrześcijańskiej Chorał – Nowa Sól Muzykuje.

- w zakresie kultury fizycznej i turystyki:

- 1) Międzyszkolny Klub Sportowo-Turystyczny Astra - Realizacja procesu szkolenia oraz udział w państwowym systemie rozgrywek II ligi piłki ręcznej oraz w systemie współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży 2018 w zakresie lekkiej atletyki.
- 2) Międzyszkolny Klub Sportowo-Turystyczny Astra - Realizacja procesu szkolenia oraz udział w państwowym systemie rozgrywek II ligi oraz w systemie współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży 2018 w zakresie piłki siatkowej.
- 3) Uczniowski Klub Sportowy Ósemka - Działalność sportowa i organizacyjna UKS Ósemka – organizacja procesu treningowego, zgrupowań sportowych, udział w zawodach krajowych i międzynarodowych.
- 4) Kajakowy Klub Sportowy - Działalność statutowa KKS Nowa Sól w roku 2018.
- 5) Uczniowski Klub Sportowy ARES - Udział zawodniczek UKS Ares i reprezentowanie Nowej Soli w rozgrywkach wojewódzkich i ogólnopolskich w kategoriach młodzieżowych i seniorskich w piłce siatkowej oraz w letnim obozie szkoleniowym.
- 6) Nowosolski Klub Karate KYOKUSHIN - Udział w mistrzostwach karate kyokushin.
- 7) Liga Obrony Kraju - Spływ Smoczyc Łodzi Bytom Odrzański – Nowa Sól.
- 8) Uczniowski Klub Sportowy AKTIV - Turniej tańca przedszkolaków i dzieci wczesnoszkolnych Krasnal 2018.
- 9) Uczniowski Klub Sportowy AKTIV - Solny Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego Grand Prix Polski Senior Nowa Sól 2018.
- 10) Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe - Patrolowanie rzeki Odry, zapobieganie zagrożeniom życia i zdrowia w tym zapewnienie bezpieczeństwa na akwenach.
- 11) Miejski Klub Piłkarski ARKA - Szkolenie i udział drużyny Arki Nowa Sól w rozgrywkach ligowych, organizacja turniejów piłki nożnej w hali i na boisku.
- 12) Uczniowski Klub Sportowy OLIMP - Organizacja obozów szkoleniowych celem przygotowania do startów w turniejach judo, campach o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym.
- 13) Uczniowski Klub Sportowy OLIMP - Międzynarodowy Puchar Polski Judo Solanin CUP 2018 Młoda Europa.
- 14) Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego – Hufiec Nowa Sól ZHP – Wiosna na

sportowo.

- 15) Nowosolski Uniwersytet Trzeciego Wieku - Sprawność komfortem życia seniorów.
- 16) Uczniowski Klub Sportowy SKM - Szkolenie dzieci i młodzieży, chłopców i dziewcząt w piłce koszykowej w ramach prowadzonej Koszykarskiej Szkoły Stelmetu.
- 17) Uczniowski Klub Sportowy TRÓJKA - Prowadzenie zespołów w sekcjach piłki ręcznej chłopców.
- 18) Uczniowski Klub Sportowy PELETON - Prowadzenie zajęć kolarskich dla dzieci i młodzieży oraz udział w wyścigach na terenie całego kraju.
- 19) Uczniowski Klub Sportowy PELETON - I Maraton szosowy pod nazwą Granfondo Nowa Sól.
- 20) Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska Falubaz - FALUBAZ CUP 2018 – turniej piłki nożnej.
- 21) Max Boxing Klub - Gala Sportów Walki MFC 15 Makowski Fighting Championship.
- 22) Stowarzyszenie P.A.R.K. - Park pełen działań III.
- 23) Uczniowski Klub Sportowy DZIESIĄTKA - Upowszechnianie kultury fizycznej młodzieży i osób dorosłych poprzez uczestnictwo w treningach, turniejach i rozgrywkach ligowych tenisa stołowego.
- 24) Nowosolska Grupa Biegowa – Rozbiegana Nowa Sól.
- 25) Nowosolska Grupa Biegowa – VI Bieg do Pustego Grobu.
- 26) Stowarzyszenie Odra dla turystów – Bezpieczna Odra.
- 27) Stowarzyszenie Odra dla turystów – Odra rzeka atrakcji. Odkrywanie walorów turystycznych Nowej Soli z perspektywy rzeki Odry.

- w zakresie pomocy społecznej i ochrony zdrowia:

- 1) Polski Związek Niewidomych Okręg Lubuski Koło PZN w Nowej Soli - Dzień Białej Laski w Kole PZN.
- 2) Nowosolskie Stowarzyszenie Amazonek TĘCZA - Całoroczna opieka psychologiczna.
- 3) Nowosolskie Stowarzyszenie Amazonek TĘCZA - Całoroczna opieka rehabilitacyjna.
- 4) Polski Czerwony Krzyż - Promocja zdrowego stylu życia i honorowego oddawania krwi wśród mieszkańców Nowej Soli „Dbaj o zdrowie”.
- 5) Polski Czerwony Krzyż - Pierwsza pomoc przedmedyczna - Mistrzostwa Pierwszej Pomocy.
- 6) Polski Czerwony Krzyż - Prowadzenie magazynu żywności Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc żywnościowa 2014-2020 - Program 2017/2018.
- 7) Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Nowosolskie - Wsparcie osób społecznie wykluczonych.
- 8) Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Nowosolskie - Utrzymanie porządku i pielęgnacja zieleni w parkach miejskich przy ul. Kasprzaka i Wrocławskiej (Odra) oraz ul. Topolowa i Zamenhafa.
- 9) Uczniowski Klub Sportowy DZIESIĄTKA - Integracyjny Spływ Olimpiad Specjalnych Bytom Odrzański – Nowa Sól – Odra dla niepełnosprawnych.
- 10) Stowarzyszenie Działające na Rzecz SOSW RADOŚĆ - Olimpiada sportowo-rekreacyjna „Radość – Dzień Dziecka”.
- 11) Stowarzyszenie Klub Mam – Kurs pierwszej pomocy dla kobiet i dzieci.

- w zakresie niesienie pomocy w utrzymywaniu abstynencji alkoholowej i prowadzenie działań rehabilitacyjnych osób uzależnionych i ich rodzin.

- 1) Nowosolskie Stowarzyszenie Ludzi Działających na Rzecz Trzeźwości w Polsce Klub „Ogniwo”.
- 2) Nowosolskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów Klub „Odrodzenie”.
- 3) Chrześcijańska Misja Społeczna „Teen Challenge” Oddział Nowa Sól.

- w zakresie prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczo – wychowawczej i specjalistycznej:

- 1) Zarząd Rejonowy PCK w Nowej Soli .
- 2) Parafia p.w. Wniebowzięcia NMP w Nowej Soli.
- 3) Parafia p.w. Św. Antoniego w Nowej Soli.
- 4) Stowarzyszenie Romów w Nowej Soli.

- w zakresie programu postrehabilitacji i poradnictwo indywidualne oraz programy i zajęcia profilaktyczno edukacyjne, socjoterapeutyczne i integracyjne kierowane do określonych grup dzieci, młodzieży i dorosłych:

- 1) Liga Obrony Kraju Zarząd Rejonowy w Nowej Soli - Profilaktyka uniwersalna - Rejsy po Odrze dla rodzin w okresie wakacyjnym.
- 2) Fundacja „Na Nowo” - Poradnictwo dla uzależnionych i ich rodzin, pomoc psychologiczna dla DDA i zajęcia socjoterapeutyczne oraz Superwizje dla prowadzących.
- 3) ChZL ZHP – Hufiec Nowa Sól - Profilaktyczne ABC – zajęcia psychoedukacyjne „Perspektywa” w harcówkach i świetlicy ZHP w Nowej Soli.
- 4) Stowarzyszenie Relacja w Nowej Soli - Program profilaktyczny dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem od substancji psychoaktywnych oraz program postrehabilitacyjny
- 5) Stowarzyszenie Relacja w Nowej Soli - Poradnictwo oraz grupa zapobiegania nawrotom.

PODSUMOWANIE: W ramach ogłoszonych konkursów ofert w poszczególnych zakresach tematycznych wpłynęło:

- kultura - **13 ofert,**
- sport - **34 oferty,**
- pomocy społecznej i ochrony zdrowia - **14 ofert,**
- Gminnego Programu profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii – **12 ofert.**

W ramach trybu małych grantów, wsparto realizację następujących zadań:

- 1) Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Pomóż nie będę sam - Sami dla siebie,
- 2) Uczniowski Klub Sportowy Peleton – Kaczmarek Elektrik MTB – Etap Nowa Sól,
- 3) Stowarzyszenie Solanizatorzy – Nowosolska Galeria Bezdomna 2018 – Wystawa Sztuki Alternatywnej,
- 4) Nowosolskie Stowarzyszenie Artystów NASA – Międzynarodowy Festiwal Teatralny w Kolasinie (Republika Czarnogóry),
- 5) Uczniowski Klub Sportowy Trójka – Udział w rozgrywkach II Ligi Dolnośląskiej piłki ręcznej mężczyzn.

12. Przestępczość i bezpieczeństwo w gminie

12.1. Kluczowe dokumenty, w oparciu o które prowadzi działalność Straż Miejska w Gminie:

- Ustawa o Strażach Gminnych (Dz.U. 1997 nr 123 poz. 779),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz.U. 2009 nr 196 poz. 1520 z późn.zm),
- Uchwała Nr LVI/386/2006 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 27 października 2006r w sprawie regulaminu Straży Miejskiej w Nowej Soli.
- Uchwała Nr XXI/164/12 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 24 lutego 2012 r. w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Gminy Nowa Sól - Miasto na lata 2012 -2022.

12.2. Działalność Straży Miejskiej w zakresie w 2018 r.

12.2.1. Wykroczenia występujące na terenie gminy:

Straż miejska w roku 2018 stwierdziła 2120 wykroczeń. W efekcie skierowano 23 wniosków o ukaranie, 1085 osoby ukarano mandatem karnym, a 1012 sprawcom wykroczeń udzielono pouczenia.

Najczęściej strażnicy podejmowali interwencje w przypadkach wykroczeń przeciwko:

- bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, stanowiły 62% wszystkich wykroczeń,
- ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 17%,
- wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego – 6%,
- wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia – 4%,
- wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej – 3%,

Mieszkańcy gminy, zwracali się do straży miejskiej w 1745 przypadkach. 29 % zgłoszeń dotyczyło interwencji wobec zwierząt (np. brak sprawowania nadzoru nad psem, niebezpieczne zwierzęta wymagające opieki, zwierzęta dziko żyjące na terenie miasta, potrącone zwierzęta). Każdorazowo zgłoszenie jest potwierdzane na miejscu i w zależności od sytuacji podejmowane są różne środki zaradcze. W zakresie tym istnieje ścisła współpraca pomiędzy strażą miejską, wydziałem gospodarki komunalnej i ochrony środowiska UM, lekarzem weterynarii, z którym Urząd Miejski ma zawartą umowę, a także z Powiatowym Lekarzem Weterynarii.

Dużym problem dla mieszkańców gminy jest parkowanie pojazdów w miejscach nieodpowiednich, często zagrażającym bezpieczeństwu innym uczestnikom ruchu tj. przejścia dla pieszych czy też obręby skrzyżowań. W miejscach, w którym zastawiane są bramy wjazdowe, czy też garaże. Zgłoszenia tego rodzaju stanowiły 25% wszystkich zgłoszeń.

Kolejnym problem z jakimi zwracali się mieszkańcy miasta do Straży Miejskiej (11%), były interwencje związane z ochroną środowiska i gospodarką odpadami. W zależności od pory roku, były to zgłoszenia dotyczące zanieczyszczenia powietrza poprzez wydobywanie się gęstego, czarnego dymu z kominów. W większości przypadków nie stwierdzono spalania odpadów, a jedynie spalanie słabej jakości węgla. Nieporządek wokół kontenerów na odpady, czy też w innych miejscach publicznych były powodem zgłaszanych interwencji.

Straż Miejska prowadziła również pogadanki wśród uczniów szkół podstawowych, związane z bezpiecznym zachowaniem się na drodze.

Podejmowano akcje informacyjne związane z uświadamianiem społeczności lokalnej nt obowiązków wynikających z posiadania psów.

12.2.2. Wykaz zrealizowanych działań/zadań:

Straż Miejska w Nowej Soli w codziennej służbie realizuje zadania wynikające z Ustawy o strażach Gminnych oraz innych aktów wykonawczych, a także aktów prawa miejscowego.

Strażnicy biorą udział w zabezpieczeniach różnego rodzaju imprezach rozrywkowych, sportowych, artystycznych, a także o charakterze patriotycznym. Współdziała w tym zakresie z Komendą Powiatową Policji w Nowej Soli.

Ponadto realizuje zadania zlecone przez wydziały urzędu miejskiego tj. np. kontrole sklepów, w których prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych. Współpracuje i realizuje zadania zlecone czy też zgłoszone przez Zakład Usług Mieszkaniowych, Spółdzielnie Mieszkaniowe czy też Administratorów Nieruchomości.

W codziennej służbie realizuje konwoje wartości pieniężnych na potrzeby Urzędu Miejskiego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej czy też opłat związanych z funkcjonowaniem Strefy Płatnego Parkowania.

W codziennej pracy prowadzona jest obserwacja systemu monitoringu wizyjnego. Kamery umiejscowione są w wielu miejscach publicznych na terenie miasta, głównie na terenach rekreacyjnych, parkach oraz na terenie Centrum Przesiadkowego.

Straż Miejska w Nowej Soli, wyposażona jest w dwa pojazdy oznakowane, przystosowane do przewożenia osób ujętych, a także jeden pojazd nieoznakowany. Na stanie posiada również pojazd elektryczny, a także 2 rowery. Strażnicy wyposażeni są w środki przymusu bezpośredniego tj: pałki wielofunkcyjne, ręczne miotacze gazu i kajdanki. Sprzęt łączności oraz kamerki osobiste i telefony komórkowe stanowią element wyposażenia każdego strażnika.

W ramach działalności Straży Miejskiej, oddelegowano do Urzędu Miejskiego dwóch pracowników SM, którzy dokonywali interwencji prewencyjnych dotyczących:

- stanu czystości i porządku na terenie gminy,
- stanu oznakowania dróg,
- stanu placów zabaw dla dzieci,
- zimowego utrzymania jezdni i chodników,
- stanu nawierzchni i infrastruktury drogowej.

Strażnicy miejscy oddelegowani do Wydz. GKS uczestniczyli również w akcjach informacyjnych i edukacyjnych:

- związanych ze zwalczaniem ptasiej grypy,
- możliwością wystąpienia afrykańskiego pomoru świń,
- bezpiecznego letniego wypoczynku nad akwenami ,
- bezpieczeństwa związanego z pobytem na zamrzniętych akwenach,
- spalaniem odpadów-smogu,
- wypalaniem traw,
- zanieczyszczaniem miejsc publicznych,
- dewastacją mienia komunalnego,
- bezdomności zwierząt i bezpieczeństwa związanego ze zwierzętami.

Podjęte w gminie akcje informacyjne i prewencyjne polegały na:

- uczestnictwie w spotkaniach organizowanych przez sztaby kryzysowe i instytucje,
- spotkania z uczniami w szkołach,
- drukowanie i kolportaż ulotek,
- podawanie informacji w mediach lokalnych,
- prowadzenie portalu społecznościowego facebook profilu „Nowosolskie Adopcje Zwierząt”.

W ramach prowadzonej działalności z zakresu bezpieczeństwa związanego ze zwierzętami, funkcjonariusze Straży Miejskiej zostali wyposażeni w niezbędny specjalistyczny sprzęt do odławiania zwierząt wymagających pomocy lub stwarzających zagrożenie dla ludzi:

- poskromy do odławiania zwierzyny – 2 szt.,
- klatki transportowe zwierzyny dużej (sarny) – 1 szt.,

- klatki przewozowe zwierzyny drobnej (ptaki, jeże) – 3 szt.,
- siatka weterynaryjna narzucana – 1 szt.,
- sieć na wysięgniku – 1 szt.,
- rękawice ochronne – 1 szt.,
- pułapki „żywo łowne” – 3 szt.

13. Oświata i edukacja

Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w 2018 roku według stanu na dzień 30 września 2018 roku.

W roku 2017/2018 zmieniła się sieć publicznych szkół i przedszkoli w Gminie Nowa Sól – Miasto. W wyniku reformy oświaty zlikwidowano w mieście 3 gimnazja. Klasy II i III gimnazjum włączone zostały do szkół podstawowych nr 1, nr 2 i nr 8. Sześcioletnie szkoły podstawowe zostały przekształcone w ośmioletnie szkoły podstawowe.

Po przeprowadzonych zmianach Gmina Nowa Sól-Miasto w 2018 r. prowadziła **15** placówek oświatowych: **6 szkół podstawowych** i **9 przedszkoli**, do których ogółem uczęszczało 4327 uczniów i wychowanków (3232 w szkołach podstawowych i 1095 w przedszkolach).

W roku szkolnym 2017/2018 Gmina dotowała **3 placówki niepubliczne**: Katolicką Szkołę Podstawową powstałą w wyniku reformy z przekształcenia Zespołu Szkół Katolickich – 119 uczniów (88- szkoła podstawowa, 31 – klasy gimnazjum), Prywatne Przedszkole „Mali Odkrywcy” – 94 dzieci oraz Niepubliczne Przedszkole „Przyszłości”- 91 dzieci.

Sieć publicznych szkół w pełni zaspokajała potrzeby edukacyjne mieszkańców Nowej Soli, stwarzała też warunki nauki dla dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Gminy Nowa Sól. Na mocy porozumienia z gminą do nowosolskich podstawówek uczęszczało 94 uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Nowa Sól.

13.1. Organizacja publicznych szkół podstawowych w roku 2017/2018:

Lp.	Szkoła	Liczba uczniów			Liczba oddziałów		
		razem	w tym uczniowie z orzeczeniem w oddziałach integracyjnych	w tym uczniowie objęci programem sportowym w oddziałach sportowych	razem	w tym oddz. integr.	w tym oddz. sportowych
1	Szkoła Podstawowa 1,	718,	0	46,	33,	0	2
	<i>w tym klasy gimnazjum</i>	208	0	0	9	0	0
2	Szkoła Podstawowa 2, <i>w tym klasy</i>	422,	47,	83,	22,	12,	4,

	<i>gimnazjum</i>	202	5	83	10	1	4
3	Szkoła Podstawowa 3	239	0	0	12	0	0
4	Szkoła Podstawowa 5	290	0	0	15	0	0
5	Szkoła Podstawowa 6	576	2	20	25	0	1
6	Szkoła Podstawowa 8,	987,	0	95,	45,	0	4,
	<i>w tym klasy gimnazjum</i>	258	0	46	12	0	2

Liczba uczniów we wrześniu 2018 w szkołach podstawowych publicznych i niepublicznych - 3 319

	LICZBA UCZNIÓW	LICZBA ODDZIAŁÓW	ŚREDNIO ODDZ.
SP 1	581	27	22
klasa 3G	89	4	22
SP 2	280	15	19
klasa 3G	107	5	21
SP 3	273	14	20
SP 5	316	16	20
SP 6	613	27	23
SP 8	834	38	22
klasa 3G	104	5	21
KSP	106	8	13
klasa 3G	16	1	16
RAZEM	3319	160	21

Zatrudnienie nauczycieli w szkołach podstawowych publicznych i niepublicznych we wrześniu 2018 r.

	N.STAŻYSTA	N.KONTRAKTOWY	N.MIANOWANY	N.DYPLOMOWANY	OGÓLEM
SP 1	0	3	9,43	42,68	55,11
SP 2	1	3,72	11	36,16	51,88
SP 3	2,44	7,55	8,78	6,5	25,27
SP 5	0	3,67	12,88	13,93	30,48
SP 6	2	6,72	6	32,77	47,49

SP 8	2	5,56	4,5	60,36	72,42
KSP	0,5	4,33	7,03	4,88	16,74
RAZE M	7,94	34,55	59,62	197,28	299,39

13.2. Organizacja przedszkoli w roku 2017/2018:

W 2018 r. funkcjonowało 9 przedszkoli gminnych, w tym 2 przedszkola z oddziałami integracyjnymi. Publiczne przedszkola zapewniły miejsca dla 1095 dzieci, co stanowi 73% ogólnej liczby dzieci w wieku przedszkolnym. Liczba dzieci w wieku 3-6 lat w roku sprawozdawczym wg ewidencji ludności wynosiła 1499. Wszystkie dzieci uczestniczące w postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2017/2018 zostały przyjęte do przedszkoli. Było to możliwe dzięki adaptacji różnych pomieszczeń przedszkolnych na sale dydaktyczne w przedszkolach nr 6, nr 7, nr 9 i nr 12. Łącznie utworzono 4 dodatkowe oddziały.

Poniższa tabela nr 1 przedstawia ile dzieci w poszczególnych grupach wiekowych zostało przyjętych do miejskich przedszkoli:

Tabela 1. Liczba dzieci w przedszkolach w grupach wiekowych:

Wiek dzieci	Liczba dzieci wg ewidencji ludności	Liczba dzieci w publicznych przedszkolach	Zaspokojenie potrzeb w procentach
3 – latki	344	204	59,3
4 – latki	369	244	66,1
5 – latki	394	302	76,7
6 – latki + 7-latki	392	341+4	87*
Ogółem	1 499	1091+4	73

* Pozostałe 6-latki realizują obowiązek przedszkolny w przedszkolach niepublicznych.

Szczegółowa organizacja publicznych przedszkoli w okresie sprawozdawczym przedstawiona została w tabeli nr 2.

Tabela 2. Organizacja publicznych przedszkoli.

Lp.	Przedszkole	Liczba oddziałów		Liczba wychowanków				
		razem	w tym integracyjnych	razem	3 –latki (2014)	4 -latki (2013)	5 –latki (2012)	6 –latki i starsze (obowiązek szkolny, w przedszkolu zostały dzieci odroczone) (2011, 2010)
1.	Przedszkole 1	4	-	94	13	32	19	30

2.	Przedszkole 2	4	-	93	20	24	25	24
3.	Przedszkole 5	3	-	73	14	18	23	18
4.	Przedszkole 6	6	-	138	17	14	68	39
5.	Przedszkole 7 z OI	9	3	203	39	48	46	69 + 1 7 latki
6.	Przedszkole 8	4	-	95	22	34	20	19
7.	Przedszkole 9 z OI	5	5	101	14	16	28	40 + 3 (7 latki)
8.	Przedszkole 11	5	-	127	28	22	33	44
9.	Przedszkole 12	7	-	171	37	36	40	58
	Razem	47	8	1 095	204	244	302	341 + 4 (7 latki)

**Tabela 3 - Liczba dzieci w przedszkolach publicznych i niepublicznych we wrześniu 2018 r.
- 1 330**

PONIŻEJ "0"	911
"0"	419
OGÓLEM	1330

**Tabela 4 - Zatrudnienie n-li w przedszkolach publicznych i
niepublicznych we wrześniu 2018 r.**

	B.STOP NIA	N.STAŻY STA	N.KONTRAKT OWY	N.MIANOW ANY	N.DYPLOMO WANY	OGÓŁ EM
PP 1			2	2	4,21	8,21
PP 2				1	6,13	7,13
PP 5			1	3,15	1	5,15
PP 6		0,5	5	2,13	4	11,63
PP 7		1	9,16	12,36		22,52
PP 8		1	2	3,12	1,06	7,18
PP 9		1	3,1	6	6,17	16,27

PP 11		0,09	1	7	1,13	9,22
PP 12	1	0	3	3	5	12
RAZEM	1	3,59	26,26	39,76	28,7	99,31
PP MALI ODKRYWCY			4	2		6
NP PRZYSZŁOŚCI	0,39		0,13	0,13		0,65
NP SŁONECZKO		2				2
NP NIBYLANDIA	2					2
RAZEM	2,39	2	4,13	2,13		10,65
OGÓLEM	3,39	5,59	30,39	41,89	28,7	109,96

13.3. Organizacja pracy Żłobka Miejskiego w roku 2017/2018:

W Gminie Nowa Sól – Miasto w 2018 roku funkcjonował **Żłobek Miejski**, który zapewniał opiekę wychowawczą dzieciom rodziców pracujących na terenie miasta przez 9,5 godziny dziennie od 6:30 do 16:00.

Placówka dysponuje 75 miejscami. Dzieci przebywały w 3 grupach wiekowych:

- I grupa – dzieci od 20 tygodnia życia do 1,5 roku – 15 miejsc,
- II grupa – dzieci od 1,5 roku do 2 lat – 30 miejsc,
- III grupa – dzieci od 2 do 3 lat – 30 miejsc.

Opieką w Żłobku Miejskim **na dzień 31 grudnia 2018 r. objętych było 82 dzieci**. W ciągu całego 2018 roku w Żłobku Miejskim w Nowej Soli przebywało 133 dzieci, z czego w ciągu roku wypisano 51 dzieci. Suma osobodni pobytu dzieci przebywających w ciągu całego 2018 roku wyniosła 12931, z czego średnio dziennie uczęszczało 55 dzieci.

Stan dzieci na dzień 31 grudnia 2018 roku ze względu na wiek i płeć podopiecznych:

- 0-1 rok życia – 1 dziecko, w tym 1 chłopiec,
- 1-2 rok życia – 36 dzieci, w tym 18 dziewczynek, 18 chłopców,
- 2-3 rok życia – 45 dzieci, w tym 15 dziewczynek, 30 chłopców.

W 2018 roku na prowadzenie i funkcjonowanie Żłobka Miejskiego w Nowej Soli zaplanowano wydatki w wysokości 1.462.315,00 zł., z czego wykorzystano 1.329.700,10 zł., tj. 90,0 % planu rocznego.

14. Ochrona środowiska

14.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej:

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej powstał w celu wskazania kierunków i sposobów zrównoważonego i niskoemisyjnego rozwoju gmin: Nowa Sól – Miasto, Nowa Sól – Gmina, Kolsko, Koźuchów, Siedlisko, Otyń w perspektywie do 2020 roku. Głównym celem przewidzianym w przedmiotowym dokumencie jest zmniejszenie emisyjności gospodarki, zwiększenie stabilności

dostaw energii elektrycznej i ciepłej oraz poprawa jakości komunikacji zbiorowej. Można to osiągnąć za pośrednictwem proponowanych działań:

- **racjonalizacja zużycia energii:** ocieplenie budynków użyteczności publicznej, ocieplenie budynków mieszkaniowych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacja oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej, budowa inteligentnych, energooszczędnych systemów oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej;
- **ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery:** ekologiczny transport publiczny, zintegrowane centra przesiadkowe, inwestycje w zakresie budownictwa pasywnego, modernizacja oświetlenia ulic pod kątem zmniejszenia zużycia energii elektrycznej, działania edukacyjne dotyczące oszczędności energii i zrównoważonego budownictwa, budowa ścieżek rowerowych;
- **rozwój energetyki:** budowa lub przebudowa jednostek wytwarzania energii elektrycznej i wytwarzania ciepła, w wyniku której jednostki te zostaną zastąpione jednostkami wysokosprawnej kogeneracji;
- **zwiększenie produkcji energii z OZE:** Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzących ze źródeł odnawialnych, promowanie efektywności energetycznej i korzystania z OZE w przedsiębiorstwach i w domach prywatnych.
- **promowanie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach:** zastosowanie energooszczędnych technologii produkcji, a także wprowadzanie systemów zarządzania energią, budowa własnych instalacji OZE.

Planowane efekty wdrożenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dotyczą zarówno działań jednostek samorządu terytorialnego jak i osób prywatnych. Działania te można podzielić na:

- działania indywidualne, np. montaż paneli słonecznych,
- działania publiczne, np. inwestycje infrastrukturalne, termomodernizacje budynków użyteczności publicznej, wymiana oświetlenia,
- działania podmiotów gospodarczych, np. remonty ciepłowni, budowa nowych linii przesyłowych, modernizacja linii technologicznych.

Celem strategicznym dokumentu jest budowa gospodarki niskoemisyjnej, dążącej do redukcji emisji gazów cieplarnianych i zwieszenia udziału energii pochodzącej z OZE, gwarantującej korzyści środowiskowe, ekonomiczne i społeczne. Na bazie celów głównych, opisano cele szczegółowe:

1. **Zwiększenie produkcji energii z OZE**
 - Zwiększenie wykorzystania OZE w produkcji energii.
 - Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzących ze źródeł odnawialnych.
 - Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z OZE w przedsiębiorstwach i w domach prywatnych.
2. **Racjonalizacja zużycia energii**
 - Wspieranie efektywności energetycznej i zmniejszenie energochłonności obiektów budowlanych w infrastrukturze publicznej.
 - Termomodernizacja obiektów budowlanych należących do osób prywatnych i administracji publicznej.
 - Redukcja zużycia energii elektrycznej w budynkach.
 - Zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło i chłód.
3. **Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery**
 - Wdrożenie systemu niskoemisyjnego transportu zbiorowego, ograniczającego zużycie paliwa,
 - Ociążenie infrastruktury drogowej od pojazdów, poprzez budowę ścieżek rowerowych,
 - Poprawa stanu istniejącej infrastruktury drogowej i realizacja nowych przedsięwzięć na sieci dróg,
 - Modernizacja i wymiana obecnie funkcjonującej sieci oświetlenia ulicznego (oświetlenie uliczne wyposażone w inteligentne elementy sterujące),

- Wprowadzanie nowoczesnych technologii w budownictwie.
- 4. Rozwój energetyki**
 - Rozwijanie i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji energii.
 - Wymiana źródeł ogrzewania budynków z węglowego na inne, charakteryzujące się mniejszą emisją gazów cieplarnianych.
 - Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii.
- 5. Promowanie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach**
 - Zastosowanie energooszczędnych technologii produkcji, a także wprowadzanie systemów zarządzania energią.
 - Budowa własnych instalacji OZE.
 - Promowanie zagadnień związanych z efektywnym wykorzystaniem energii.

W 2018 r. Gmina Nowa Sól – Miasto dokonała zakupu 27 szt. niskoemisyjnych fabrycznie nowych autobusów komunikacji miejskiej, spełniających normę emisji spalin EURO 6, które wykorzystywane są do świadczenia usługi publicznego transportu zbiorowego na terenie Nowosolskiego subObszaru Funkcjonalnego przez wewnętrznego operatora publicznego transportu zbiorowego – Międzygminne Przedsiębiorstwo Komunikacyjne SUBBUS Sp. z o.o.

14.2. Program ochrony środowiska:

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Sól - Miasto na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu ma na celu doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy do roku 2022.

W chwili obecnej gmina jest na etapie zlecenia opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2019 – 2022, z perspektywą na lata 2023 do 2026 r. oraz Raportu z realizacji w latach 2017-2018 Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022.

14.3. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowa Sól – Miasto na lata 2015-2032

Kolejny etap realizacji zadania "Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Nowa Sól- Miasto" – edycja 2018. Projekt miał na celu wsparcie finansowe właścicieli nieruchomości, na których terenie zlokalizowane są budynki zabudowane materiałami zawierającymi azbest, zgodnie z założeniami „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nowa Sól - Miasto na lata 2015-2032.”

Celem zadania było usunięcie jak największej ilości szkodliwych wyrobów zawierających azbest. Obecnie azbest zaliczany jest do dziesięciu najgroźniejszych zanieczyszczeń na Ziemi. Gdy człowiek oddycha powietrzem zanieczyszczonym jego włóknami, docierają one do płuc, skąd już nie da się ich usunąć. Ich szkodliwe działanie może się ujawnić nawet po wielu latach, np. nowotwory mogą rozwijać się 20–30, a nawet 50 lat od momentu narażenia organizmu na wdychanie włókien azbestu.

Im więcej jest włókien azbestu w powietrzu, którym się oddycha, tym większe ryzyko zachorowania na choroby, które może on wywołać – z ich powodu każdego roku na świecie umiera ok. 100 tysięcy osób. W wyniku realizacji zadania przekazano do unieszkodliwienia **25,43 Mg** odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze** dokona refundacji 100% poniesionych kosztów kwalifikowanych zadania.

14.4. Ochrona jakości powietrza:

Od 1 marca 2018 r. w pięciu miejscach zamontowane zostały czujniki do mierzenia jakości powietrza.

Sensory mierzenia jakości powietrza pobierają następujące dane pomiarowe:

- temperaturę powietrza,
- wilgotność,
- ciśnienie,
- stężenie pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10.

Informacja o możliwości sprawdzenia jakości powietrza zamieszczona jest na stałe na stronie Urzędu Miejskiego (www.nowasol.pl) w zakładce **Kontrolujemy jakość powietrza**.

W 2018 roku nie odnotowano 24-godzinnych przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i PM 2,5.

Ponadto w grudniu 2018 roku wojewódzki system oceny jakości powietrza wzmocniono o kolejną, ósmą stację monitoringu jakości powietrza, która stanęła na terenie Nowej Soli. Stacja umożliwi pomiary stężeń zanieczyszczeń oraz ich ocenę poprzez roczne kampanie pomiarowe. W 2019 r. stacja będzie realizowała roczny cykl badań tła miejskiego w Nowej Soli. Stacja umożliwi wysokiej jakości automatyczne i manualne pomiary takich zanieczyszczeń, jak: tlenki azotu (NO, NO₂, NO_x), BTX (w tym benzen) oraz pył zawieszony PM_{2,5} i PM₁₀ oraz zawarte w nim benzo(a)piren B(a)P, arsen As, kadm Cd, nikiel Ni i ołów Pb. Wszystkie wyniki pomiarów automatycznych i manualnych uzyskanych na stacjach województwa lubuskiego posłużą do opracowywania rocznych ocen jakości powietrza, natomiast na bieżąco dostępne są na [stronie Inspektoratu](#) w zakładce [System Monitoringu Jakości Powietrza](#).

14.5. Inne zadania realizowane z zakresu gospodarki komunalnej - Opieka nad bezdomnymi zwierzętami:

Zakres działalności Gminy określa Uchwała nr LIX/488/18 Rady Miejskiej w Nowej Soli z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gmina Nowa Sól – Miasto w 2018 roku.

Miejsca tymczasowej opieki zwierząt:

Dom tymczasowy – ul. Głogowska 77, Nowa Sól oraz dom tymczasowy – Solniki 58 - ilość przebywających w 2018 r. zwierząt: psy 65 sztuk i koty 50 sztuk
Miesięczne koszty opieki tymczasowej w 2018 r. (2 punkty) – ok. 3.400 zł.

Adopcje zwierząt w 2018 r.

1. Psy – 55 sztuk
2. Koty – 95 sztuk, w tym koty wolno żyjące przygarnięte przez osoby prywatne z terenu miasta
Ustalenie właścicieli w przypadku 21 sztuk psów.

Schronisko Głogów – liczba psów przyjmowanych w skali roku:

1. Rok 2018 – 5 sztuk
2. Jednorazowa opłata za przyjęcie psa do schroniska – ok. 105 zł.
3. Opłata za każdy dzień pobytu psa w schronisku – ok. 18 zł.

Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, pomoc bezdomnym szczeniętom i kociętom, zwierzętom chorym, rannym i poszkodowanym przez los, leczenie stacjonarne, przeprowadzanie zabiegów sterylizacji i kastracji i w uzasadnionych przypadkach eutanazji zwierząt oraz usypianie ślepych miotów.

- Ilość stacji Psi-pakiet zamontowanych na terenie miasta – 22 sztuki
- Zakup worków w 2018 roku – (worki przeznaczone do wyposażenia stacji oraz dostępne w urzędzie nieodpłatnie dla mieszkańców miasta)
- Karmiciele społeczni (ok. 95 osób) - sprawujący opiekę i dokarmiający koty wolno żyjące na terenie miasta (ok. 500 sztuk)
- Łączna ilość karmy wydanej karmicielom społecznym: 2,5 tony karmy.
- Wolontariusze – 7 osób - stała współpraca w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami przebywającymi w domach tymczasowych, w tym:

- prowadzenia prac porządkowych przy psach, prowadzenia prac pielęgnacyjnych przy psach
- wyprowadzania psów na spacer,
- poszukiwania nowych właścicieli dla zwierząt (w tym prowadzenie strony społecznościowej [NowosolskieAdopcjeZwierzat](#) oraz zakładanie wydarzeń adopcyjnych dla bezdomnych zwierząt),
- prowadzenia kontroli podopiecznych

Pakiet adopcyjny:

- zwolnienie z opłaty za pierwsze badanie weterynaryjne zwierzęcia
- zwolnienie z opłaty za pierwsze szczepienie poadopcyjne,
- odrobaczenia i odpchlenie zwierzęcia
- zwolnieniu z opłaty za posiadanie psa – 32 zł rocznie
- paczka karmy

14.6. Edukacja i działalność proekologiczna:

Edukacja ekologiczna mieszkańców oraz działania na rzecz ochrony środowiska: cyklicznie co jakiś czas w prasie lokalnej, na stronach miejskich, portalu społecznościowym FB oraz Radiu Zachód pojawiają się informacje na temat prowadzonej przez miasto edukacyjnych kampanii zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców na temat smogu, spalania śmieci itp.

Ponadto Gmina przy współudziale Nadleśnictwa Nowa Sól prowadzi kampanię edukacyjno - informacyjną dotyczącą ochrony przeciwpożarowej i wiosennego wypalania łąk i nieużytków realizowaną poprzez kolejną edycję konkursu pn.: „**Wiosna bez płomieni.**”

Dofinansowano również edukację ekologiczną dzieci i młodzieży w nowosolskich przedszkolach oraz szkołach podstawowych.

W 2018 r. na terenie miasta Nowa Sól nasadzono **115 szt. drzew** oraz **2946 szt. krzewów**.

Ponadto zakupiono oraz założono opaski lepowe oraz dyspensory feromonowe z koszyczkiem na 380 pniach kasztanowców, rosnących na terenie miasta Nowej Soli, celem zmniejszenia ilości owadów szrotówka kasztanowcowiaczka.

14.7. Gospodarka odpadami:

W granicach administracyjnych miasta nie ma składowiska odpadów. W 2018 r. nie zlokalizowano również dzikich wysypisk odpadów komunalnych. Na terenie miasta funkcjonuje gminny punkt selektywnej zbiórki odpadów zlokalizowany przy ul. Polnej.

Na dzień 1 stycznia 2018r. na 1 mieszkańca/mieszkanke gminy przypadało **45,7 kg** selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz **257,1 kg** zmieszanych odpadów komunalnych, zaś pod koniec roku dane te przedstawiały się następująco: na 1 mieszkańca/mieszkanke gminy przypadało 58,74 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz 262,2 kg zmieszanych odpadów komunalnych. Zmiana proporcji wynika z tego, że mieszkańcy skuteczniej prowadzą

selektywną zbiórkę odpadów, jak również wpływ na to ma sukcesywnie zwiększana ilość składanych deklaracji.

14.8. Działalność prewencyjna w zakresie ochrony środowiska i szkód na mieniu gminnym:

W ramach działalności Straży Miejskiej, dwóch pracowników zostało oddelegowanych do w/w czynności. Zgodnie z posiadanymi danymi, w 2018r., na terenie gminy złożono 19 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa/wykroczenia. Postępowania przygotowawcze były prowadzone w 19 przypadkach, zaś w 18 przypadkach organy prowadzące postępowanie stwierdziły wypełnienie znamion czynów zabronionych.

Czyny zabronione:

- przeciwko mieniu (16) -stanowiły 84,2%,
- niszczenie zieleni (2)-stanowiły 10,5%,
- znęcanie się nad zwierzętami (1)- stanowiły 5,26 %.

15.Promocja miasta i turystyka

15.1. Działalność promocyjna:

W 2018 roku Wydział Integracji Europejskiej i Promocji zorganizował wydarzenia o charakterze promocyjnym:

- a) Wystawy plenerowe (Plac Wyzwolenia): **2 wydarzenia**,
- b) plenerowe evnty nadodrzańskie: **2 wydarzenia**,
- c) kiermasz materiałów promocyjnych: **1 wydarzenie**,
- d) wydanie nowych publikacji promocyjnych: **2 edycje** (w ilości 2000 szt.),
- e) Event radiowy – słuchowisko w radiu legend nadodrzańskich: **1 wydarzenie**,
- f) Konkursy promocyjne: **3 wydarzenia**.

W ramach promocji gminy, Wydział Integracji Europejskiej i promocji prowadzi sprzedaż wydawnictw, gadżetów promujących logotypy Gminy.

15.2. Turystyka, w ramach działalności projektu „Odra dla turystów”:

W sezonie 2018 – liczba turystów, którzy skorzystali z rejsów statkiem Laguna w Nowej Soli wyniosła **1482 osoby**.

Łącznie sezon turystyczny na statkach w 2018 r.: **11 572**, w tym: LAGUNA – **8 688 osób**
ZEFIR: **2 884 osób**.

16.Działalność administracyjna

16.1. Sprawy administracyjne:

W 2018r Rada Miejska podjęła łącznie 141 uchwał 2018 r w tym :

- a) 114 uchwał w kadencji VII: uchwały nr LVI/458/18 – LXXI/571/18
- b) 27 uchwał kadencji VIII: uchwały nr I/1/18 – IV/27/18

Wykaz spraw prowadzonych:

1. Rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Lubuskiego dot. uchwały nr LX/495/18 z dnia 25 kwietnia 2018r w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – wojewoda stwierdził nieważność uchwały jedynie w części.

2. Skargi Wojewody Lubuskiego do WSA w Gorzowie wielkopolskim na uchwałę

- 1) nr LVI/474/18
- 2) nr LVI/475/18

obie uchwały dotyczyły planu miejscowego, w 2019r r WSA stwierdził nieważność obu uchwał i Rada powtórzyła procedurę uchwalenia planów od etapu wyłożenia do publicznego wglądu.

3. Skarga Prokuratora Rejonowego na uchwałę nr XXIV/1283/12 w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Wyrokiem WSA z dnia 12 .09.2018r sad stwierdził nieważność § 8 ust. 6 i § 20 uchwały, w pozostałym zakresie skargę oddalił.

W 2018r nie było żadnych spraw ani wyroków WSA w sprawie bezczynności organu administracyjnego.

W 2018r nie zapadło żadne orzeczenie sadu cywilnego, karnego i administracyjnego zasadzające od Gminy obowiązek zapłaty odszkodowania lub świadczenia.

16.2. Skargi i wnioski:

Zasady, sposób i tryb przyjmowania oraz rozpatrywania skarg i wniosków reguluje: Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483), Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60), Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. z 2002 r. nr 5 poz. 46).

W roku 2018 do Prezydenta Miasta wpłynęło 7 skarg w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego (w tym 4 skargi zostały zarejestrowane przez Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami: na Związek Międzygminny Eko - Przyszłość w powiecie wschowskim, na uciążliwe zachowanie sąsiada, na regulamin Wspólnot Mieszkaniowych przy ul. Grota Roweckiego 7 i 9, na zanieczyszczanie środowiska przez sąsiada). Przedmiotem pozostałych skarg była skarga dotycząca psa pozostawionego bez opieki, źle zaparowanego samochodu i mobbingu. Zasadna była skarga dotycząca źle zaparowanego samochodu. Prezydent Miasta nie otrzymał żadnych wniosków ani petycji w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego. Strategia Rozwoju Nowej Soli – Miasta na lata 2012 - 2022 nie odnosi się do przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków oraz do kontroli zarządczej.

16.3. Działalność kontrolna i audytorska:

Regulamin kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Nowej Soli i jednostkach organizacyjnych Gminy Nowa Sól – Miasto ustalony został Zarządzeniem Prezydenta Miasta z dnia 31 grudnia 2010 roku. W 2018 roku zaplanowana została kontrola realizacji zadań współfinansowanych w ramach pożytku publicznego (Teatr Terminus AQuo, Uczniowski Klub Sportowy ARES i Kajakowy Klub Sportowy), prawidłowości rozliczania podatku należnego VAT i odliczania podatku naliczonego VAT w Szkołach Podstawowych, ochrony danych osobowych – zastosowania Rozporządzenia Unii Europejskiej (RODO) w podległych jednostkach oraz kontrola warunków i jakości sprawowanej opieki w Żłobku Miejskim.

Sprawdzone zostały wszystkie faktury przedstawione przez organizacje współfinansowane w ramach pożytku publicznego. Faktury były podpisane, opieczętowane i opisane. W kilku przypadkach stwierdzone zostały nieścisłości w sprawozdaniach, które zostały poprawione. Szkoły Podstawowe każdego miesiąca sporządzają deklarację dla podatku od towarów i usług VAT-7, w której podają kwotę podatku podlegającego wpłacie do Urzędu Skarbowego. Sprawdzone zostały wszystkie faktury,

gdzie sprzedawcą jest Gmina Nowa Sól – Miasto, ul. M. J. Piłsudskiego 12, 67-100 Nowa Sól, NIP 925-19-56-002, a wystawcą faktury Szkoła Podstawowa. W podległych jednostkach Inspektor ochrony danych został zgłoszony Urzędowi Ochrony Danych Osobowych, zostały podpisane umowy powierzenia danych osobowych i upoważnienia do przetwarzania danych osobowych dla pracowników oraz sporządzone zostały rejestry czynności przetwarzania danych. Opiekę nad dziećmi w Żłobku Miejskim sprawuje jedna opiekunka dziecięcych i jedna pielęgniarka. Pracownicy żłobka posiadają zakresy czynności, aktualne badania okresowe i bhp oraz zostali przeszkoleni z zakresu zmian w sposobie przetwarzania danych osobowych.

PREZYDENT MIASTA
Nowa Sól

Wadim Tyszkiewicz